

Izhaja dvakrat na teden.
Velja za celo leto \$3.00
Published semy weekly.
Subscription \$3.00 yearly.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLISKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

CHICAGO, ILL., TOREK, 15. FEBRUARJA, 1921.

LETO (VOL.) VII.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burleson, Postmaster General.

ŠTEV. (No.) 13.

NAJNOVEJŠE VESTI.

TURČIJA: UPA NA PREZIDENTA HARDINGA.

Konstantinopel, 14. februar.—Turški prestolonaslednik princ Abdul Medjid Effendi je danes izjavil, da bodo, kakor upa, odposlanci zaveznikov na konferenci v Londonu prihodnji teden nastopali v pomirljivem duhu, ker le tedaj se zamore pričakovati, da se bodo razmere na vzhodu uredile dokler ne bo prepozno, to je, dokler nacionalisti ne sklenejo vojaške pogodbe z ruskimi boljševiki. Če bo Turčija zaradi svojih zvez z Rusijo ruinirana, ne bo tega nihče drug krit, kakor ravno zavezniki. O Združenih državah se je princ izrazil takole: "V Združenih državah je zdaj toliko proti-turške agitacije, da zelo dvomim, če se bodo tamkaj sploh kaj ozirali na moje besede. Toda zaupam na to, da bo novo izvoljeni predsednik Harding obnovil prijateljsko razmerje s Turčijo in ne bo nadaljeval Wilsonove politike in to tudi kar se tiče armenskih mej, ki jih je ta določil.

Resnica je, da sem nacionalist, ker drugače sploh ne bi bil Turek, ni pa res, kakor poročajo, da hočem iti v Ankoro. Po mojem prepričanju zahteva pravičnost, da nam priznajo naše pravice na Smirno in Tracijo. Drugače v bližnjem vzhodu nikoli ne bo miru".

RUSIJA IN RUMUNIJA.

Dunaj, 14. februar.—Rumunska vlada je izjavila, kakor pravi brzovaka iz Bukaresta, da je pripravljena začeti z mirovnimi pogajanji s sovjetsko Rusijo.

Po Londonu je pretekli teden krožila vest, da se bodo mirovna pogajanja med Rušijo in Rumunijo začela v najkrajšem času. Glasom brzovake iz Moskve je Rumunija naprosila sovjetsko vlado v Rusiji, naj pošlje svoje delegate k mirovnim pogajanjem v Rigo. Rumunija je to storila po nasvetu Anglie.

RAZBOJNIŠKA TOLPA NA OGERSKEM.

Budapešta, 14. februar.—Več Ogrov, ki so se ravnokar povrnili domov iz Združenih držav, je prišlo v roke razbojniški tolpi, ki jih je oropala in pomorila. Razbojniki se vsiljujejo na kolodvorih v Budapešti kot vodniki, potem pa speljejo nesrečne žrtve v samotne kraje, kjer jim vzamejo denar in jih, ako se branijo, postrele.

Pred nekaj dnevi so potegnili iz Donave truplo nekega Jurija Bodnar, ki je pred kratkim prišel iz Amerike in je nesel seboj 3000 dolarjev. Kmalu nato so našli v nekem gozdu umorjenega nekega drugega kardinala.

H KONCU GRE

NAŠA ZALOGA MOHORJEVIH KNJIG

ZA L. 1921.

Med njimi je tudi novo delo:

"KAKO SI OHRANIMO ZDRAVJE."

Notri je obilo koristnih nasvetov
ZA ŽENE IN DEKLETA.

Ne zamudite prilike in pohitite z naročilom! Poznejte teh knjig ne bomo imeli več.

Amerikanca, ki je bil prinesel seboj okoli 2000 dolarjev. Njegovo truplo je bilo večkrat prestreljeno.

Vsled ponavljanja se podobnih činov je oblast odredila, da je treba na kolodvoru v Budapešti vse potnike opozoriti na nevarnost, ki jim preti. Obenem si prizadeva na vso moč, da bi prišla na sled tej organizirani tolpi.

MED POLJSKO IN RUSIJO ŠE NI MIRU.

Varšava, 14. februar.—Med Poljsko in Rusijo do sedaj še ni bilo sklenjenega definitivnega miru, ker se zastopniki sovjetske vlade branijo, da bi privolili na poljske zahteve glede vojne odškodnine.

Poljski delegati zahtevajo za vojno odškodnino 80,000,000 rubljev v zlatu, Rusi pa hočejo plačati samo 30,000,000 rubljev, pa ne v zlatu, temveč v bankovcih, koncesijah in v blagu.

Od tu je odpotovalo nekaj nadaljnih poljskih delegatov v Rigo, da bi se vdeležili mirovne konference. Med tem časom pa oblasti skrbno pazijo na ruske čete, ki se koncentrirajo na litavski meji. Uradni poljski krogi so namreč prepričani, da bodo skušali Rusi konferenco količor mogoče zavleči, dokler se ne bi razmere toliko zboljšale, da bi lahko začeli z novo ofenzivo proti Poljski.

PRUSI ZAHTEVAJU VILJEMA.

Berlin, 14. februar.—O prilikih bližajočih se volitev v Prusiji namерavajo voditelji nemških nacionalcev spraviti pred volitve vprašanje, naj se li bivši nemški cesar zopet postavi na prestol ali ne. V slučaju, da bi s svojo zahtevo propadli, žugajo z revolucijo.

Velika večina Nemcov ima svojega Viljemčka še vedno za nadčloveka ali bolje rečeno pol-boga. Prepričani smo, da ne bodo mirovali toliko časa, dokler ne bo zopet sedel na tronu. Toda če mislijo Nemci, da se bo z Viljemom na mah povrnila nazaj njihova nekdanja moč, se briško motijo.

Pariški časniki poročajo, da je bivšega nemškega cesarja v zadnjem času popolnoma zapustil spomin, tako da ne more ničesar pisati. Če vpoštovamo, kako imajo Francozi Nemce v želodcu, se na omenjeno poročilo ne morem posebno zanessti.

DOUGHERTY BO KARDINAL.

Rim, 14. februar.—V vatikanu so uradno razglasili, da bo nadškof Dennis I. Dougherty iz Philadelphije, o prilikih prihodnjega konzistorija prejel kardinalsko čast. On bo edini Amerikanec, ki bo dobil kardinalski klobuk. Nadškof Mundelein iz Chicago in nadškof Hayes iz New Yorka bosta kakor poročajo, tudi kmalu postalata kardinala.

PLEMENIT ČIN MLADEGA ZDRAVNIKA.

Londonski listi navdušeno poročajo o činu dr. Duffa, primarija Sal-ford Royal Hospital. Nekaj dni pred Božičem je bil prenešen v bolnico mlad mož, bivši vojak, ki je padel na ulici. Zdravnik je izprva mislil, da je bolnik od lakote oslabel, ker se je v zadnjem času dogodilo več podobnih slučajev, zakaj veliko odpuščenih vojakov je brez dela.

Kmalu pa se je pokazalo, da gre za bolezen, ki zahteva nujno operacijo. Dr. Duff jo je nemudoma izvršil. Ali bilo je treba napraviti drugo in potem še tretjo operacijo. Pa že po drugi operaciji je bil bolnik zaradi prevelike izgube krvi tako slab, da so se zdravniki bali najhujšega. Treba je bilo pacienta nujno pokrepiti s transfuzijo krvi. Dr. Duff je ponudil svojo kri. Transfuzija se je izvršila in nato se tretja operacija. Dr. Duff je že čez eno uro po oddaji svoje krvi zdravil svoje bolnike. Po tretji operaciji je pacient kmalu orevabil in po Božiču je že ostavil bolnico. Na božični dan je prišel k dr. Duffu adjutant Jurija V. in je v imenu kralja izrazil mlademu zdravniku priznanje za njegov čin ter ga je obenem vprašal, če ima kakšno željo za svoje bolnike. Dr. Duff je prosil, da bi dobil službo baš ozdravljeni vojak, ki je ž njim v "krvnem sorodstvu". Obljubljeno mu je bilo.

GROB, KATEREMU NI ENAKEGA NA SVETU.

V Thaumontu pri Verdunu so nedavno tega posvetili v navzočnosti predsednika Milleranda maršala Focha, Joffreja in Petaina grob, ki je edini svoje vrste na svetu. Rečeni grob ima naslednjo zgodbino: Na 12. dan meseca jun. 1916, je zasula nemška granata 60—100 mož 137 francoskega polka, ki so stali v okopih z nasajenimi bajoneti na puškah. Zdaj v grobu v smerti stojat takor so stali živi, vsi oboroženi s puškami na ramenih. Bajoneti so polagoma pogledali iz tal in tvorijo danes prečuden grobni okrasek, ki pretrese gledalca do mozga.

SOVJETSKA VLADA DALA USTRELITI IGRALKO.

V moskovskem časniku "Komunističeski Trud" je bilo objavljeno naslednje poročilo. Kijevska igral-

ka P. M. Žurkovska Duvonova je bila poklicana v gledališče "Nikolo", da bi prebrala ruskim gardistom revolucionarne verze. Umetnica pa je prečitala puntarske verze, očividno naperjene zoper sovjetsko vlado. Kijevska začasna komisija je obsojila Žurkovsco na smrt.

KAPITALIZEM — ZADNJA NADA KOMUNISTOV.

Glasom boljševiške "L'Humanité" v Parizu je rekel Ljenin v razpravi o oddaji naravnih bogastev Rusije v izkoriscanje tujim kapitalistom na 8. sovjetskem kongresu tole: "Koncije, ki smo jih dali kapitalistom, smatram za vabo. Mi hočemo kapitaliste s koncesijami privabiti, da se vdeleži rekonstrukcije socialističnega gospodarstva. Kajti mi na novo svojega gospodarskega življenja niti misliti ne moremo razen pod pogojem, da si moremo nabaviti boljša mehanična sredstva kapitalističnih držav".

To se pravi, da so komunisti s svojimi teorijami v praksi tako grozito pogoreli, da so se kakor potapljači se rešilne bilke oklenili tistega, proti čemur so vendar šli v boj in čemur napovedujejo svetovno revolucijo: kapitalizmu. V času, ko bije svetovno delavstvo najljutješi boj za podružabljenje naravnih zakladov zemlje in proizvajalnih sredstev, pa vrla edine komunistične države na svetu vabi v deželo kapitaliste in jim izroča v izkoriscanje neizčrpne naravne zaslade svoje dežele in delavno moč svojega prebivalstva. Krvava revolucija in vse nepregledne in nepopisne žrtve državljanke vojne naj bi torej ne imelo drugega namena, nego spraviti na vrh par voditeljev? Ali se bo evropsko delavstvo res dalo speljati na led? Evropsko delavstvo pa predobro ve, da sam zase noben razred ne more ostati in da je dobrbit delavstva zagotovljena le v splošnem blagostanju, v demokraciji, ne pa v splošnem gospodarskem razsulu in diktaturi pač pustolovcev in vročevalcev. Evropsko delavstvo, ki je spoznalo laž socialnodemokratičnih nauk in sebičnost socialističnih voditeljev, bo vedelo izreči in izvršiti svojo sodbo tudi nad komunisti. Odvisno je od modrosti in dalekovidnosti vlad, da se to čim preje in čim temeljiteje zgodi. Še bolj pa je odvisno od jasnega spoznanja delavškega ljudstva samega!

"ŠIRITE LIST "EDINOST"!

IZ KATOLISKEGA SVETA.

NASVETI ZA MESEC KATOLISKEGA Tiska.

"National Catholic Welfare Council" v Washingtonu je predložil sledče nesvete, kako bi se mesec marec, ki bo mesec katoliškega tiska, najbolj veselno porabil v ta namen, da bi dosegel svoj cilj.

1. Prosili so svetega očeta, da razpiše katoliški tisk kot poseben namen molitvenega apostolata za mesec marec.

2. Vse redovne družine in samostane je naprošil, da naj bi celi mesec marec opravljave posebne molitve za božji blagoslov pri tem delu katolikov za svoj tisk.

3. Pozval je vse nadškofe in škofe na naročne vsem duhovnjikom, da bodo meseca marca v posebnih pridigah opozarjali vernike na važnost katoliškega tiska in jih pozvali, da podpirajo svoje časopise z naročino in darovi in naj sledi krepko vodstvu svojega časopisa.

4. Episkopat bo izdal posebno brošuro o katoliškem tisku pod naslovom: "Katoliki, ali veste?"

5. Vsi katoliški listi naj cel mesec marec v svojih uvodnikih krepko opozarjajo svoje naročnike in čitatelje na važnost katoliškega tiska in na dolžnosti, ki jih ima vsak katolik do svojih časopisov.

6. Katoliški Narodni Svet Lajkov (National Catholic Laymen's Council) in "Narodni Svet Katoliškega Ženstva" (The National Council of Catholic Women) se bosta obrnila s posebnimi okrožnicami na vsa katoliška društva cele države in jih pozvala, da se kot taka krepko zavzamejo za katoliški tisk, naj ustavove posebne odseke, ki bodo delovali v ta namen, da razširijo katoliške časopise. Tudi naj bi ta društva priredila ta mesec posebne ljudske shode, kjer bi nastopili govorniki, ki bi pojasnjevali ljudstvu posmeni katoliškega tiska.

7. Kolumbovi vitezi se bodo posvali, da se pred vsem oni posvetuje temu velikemu delu, ker so se pokazali, da so zmožni voditi velike akcije za katoliško stvar.

8. Pozivljajo, naj bi se po vseh župnih sestavili posebni odbori, ki bi takoj stopili skupaj in se posvetovali o načinu, kako doseči kolikor največji uspeh tega meseca v njih župnih. Izdali naj bi posebne okrožnice na svoje člane in vse katolike, izdali posebne brošure, velike napise v cerkvene veže in v društvene dvorane.

8. Listi, kakor tudi ti odbori naj bi razpisali posebne nagrade za one, ki bi nabrali največ novih naročnikov na kake liste ali časnike.

Te nasvete predlagamo tudi mi našim naročnikom, da jih premislijo in proučite in potem tudi sami kaj odločijo. Vsaka naselbina, ki se bo zavedla te svoje velike dolžnosti, naj nam piše, da ji bomo poslali vseh potrebnih navodil. Radi bomo poskrbeli tudi za govornike, ako bi se priredili kakši shodi v ta namen.

SV. OČE O TRETEM REDU.

Pred kratkim je sv. oče Benedikt XV. v encikliki naročil vsem škofom, naj 700 letnico III. reda sv. Franciška povsodi slovesno praznujejo. Sv. oče je izrazil željo, naj bi se III. red povsodi razširil, ker je v njem najboljše sredstvo, da se v družine in družbo povrneta mir in sloga, da se med ljudmi zoper obude bratski odnos in se duhovi pojme.

NAJLEPSE PIRUHE

boste dali svojim v starci domovini, ako jim pošljete nekaj denarja.

NAJVEC DENARJA

bodo prejeli Vaši, če ga jim pošljete po našem posredovanju. O tem se boste pričali.

NOBENIH SITNOSTI

za one, ki prejmejo denar, kajti ne bodo imeli nobenih potov, temveč bodo dobili denar naravnost na dom.

NAJHITREJE IN NAJCENEJE PO DNEVNEM KURZU

ZVEZE Z VEČ BANKAMI

Obrnite se osebno ali pismeno na:

EDINOST,

1849 West 22nd St.

CHICAGO, ILL.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Cleveland, O. — Na, pa je minil pust in vsa ta "pusta" reč! To je bilo drvenje, vse je hotelo v zakonski koš! Od kar sem Vam zadnjic pisal, so se sledeci podali v "naš" pa "naš" stan: George Hrvatin in Zofija Vatovec, oba doma iz Brezovice; Ignacij Zupančič iz Šent Viada pri Zatični in Pavlina Peskar, fara Krka; Alojz Kužnik, iz Mirne Peči in Agnes Rodič, fara Škocjan; Jožef Škufer, Krka, in Angela Šadar istitakom od tam; Martin Hrovat, Ambrus, in Ana Janževič iz Šent Jerneja. John Fonda, fara Gročana, in pa Katarina Cimerman, fara Slavina. Vsi ti so zasedli barko, ki plove po negotovem morju zakonskega življenga. Naj bi bila nujn vožnja tih in mirna ter polna žarkov solnca sreče.

Ko pišem o zarokah in porokah, naj omenim še drugo zaroko, ki se je vršila 25. januarja. Na ta dan se je namreč zaročila s svojim izbranim Ženinom, Marija Miklavčič, bila je sprejeta v red sester sv. Dominika, ki ima svojo materno hišo v Adrian, Mich. Njeno novo ime je Sestra Štefanija. Krasnejšega menda ni, kakor to, da se mlad človek, ki ga svet vabi z vsemi svojimi privlačnostmi in se mu smehlja, odpove in posveti Bogu samemu. Težka je sicer pot te odpovedi. Marsikatera bridka ura ga čaka. "Nehvaležnost je plačilo sveta". Ravno tisti, za katere se je žrtval, dal jim vse svoje moči v trudu zanje, njih vzgojo in dobrobit, ravno oni mu bodo večkrat plačali z nehvaležnostjo. Je pa eden, ki vseh teh žrtev ne bo pozabil, in to je On, ki je rekel: "Kdor zapusti očeta, mater, brate in sestre radi mene, bo prejel stotero plačilo in bo užival večno zveličanje". To je tista obljava, ki napoti mladega človeka, ki ljubi Bogata, in je poklican, da pusti vse za seboj, kar mu svet ponuja in se odloči za tisto, kar mu Gospod ponuja. Tako je storila sestra Štefanija in vemo, da se ne bo kesala, ker Gospod je sladak onim, ki ga ljubijo.

To je bilo vrvenja v šoli sv. Lovrenca te dni! Med šolarji raznih razredov je bila huda bitka za prizne v kontestu za 5 dol. zlat. Tako se delali celi teden, kakor mrvanje. Prodali so veliko število sreč. Vsi so se jako dobro izkazali, vendar sta 7. in 8. razred zmagala in dobila nagrado. Toda težko so plete odnesli pred 6. razredom, ki je bil takoj za njimi. Med posameznimi učenci pa je za največje število prodanih sreč dobil prvo nagrado Frank Kužnik, drugo Louis Kužnik, tretjo Stani Kužnik, dočim je četrto zaslužila Antonija Kuhel Sestram in učencem iskrena hvala za tako uspešni kontest, kakor tudi vsem onim, ki so kupovali sreč. Za pet dolarjev zlat so prinesli šolarji vsak pe on penny. Čistega dobičeka pri tem je \$319.21.

I. I.

Chicago, Ill. — Prva seja za letošnji fer, katerega bomo imeli za zidavo šole takoj po veliki noči, je v sredo večer ob pol osmih, po križevem potu v cerkveni dvorani.

Vabljeni so vsi, ki bi hoteli kaj pomagati pri tem velikem delu.

Odsek, ki je sprejel pobiranje glasov za program za naš veliki Minstrel Show, je začel ta teden s svojim delovanjem. Prav toplo priporočamo naše fante in dekleta, ki bodo šli po prodajalnah, da jim trgovci dajo svoje oglase. Letošnji Minstrel bode veliko večji in lepsi, kakor je bil lanski. Zato se bode splačalo oglašati trgovine v tem programu. Trgovci so ponos vsake naselbine. Kolikor več trgovcev ima kakak naselbina, tem bolj je ponosna, ker to pomenja napredtek in duh naprednosti in podjetnosti.

Postne pridige ima letos vsaki petek v cerkvi sv. Štefana Rev. Dr. Hugo Brem OFM. Zadnja pridiga pretekni petek je bila nekaj mojstrosko lepega. Cerkev je bila polna.

V soboto večer je v naši cerkveni dvorani Moving Picture Show, ko se bodo kazale tako zanimive slike. Vstopina je 35c za odraslene in 15c za otroke. Pridite vse! Povabite tudi svoje sosedje. Šlo bode v korist nove šole.

Naši otroci bodo zlasti ta teden tudi poskusili nabratki kolikor mogoče veliko 'Liberty Bondov' v korist nove šole, in to bodo vsakdanja sveta obhajila, s katerimi bodo napadli Presveto Srce Jezusovo, da bode gotovo blagoslovilo naše delo in nam pomagalo do uspeha. Otroci pravijo, da morajo letos dobiti lastno slovensko šolo, da ne bojo več beračili vzgoje po tujih šolah. Prav imajo. In starisci jih tudi ne bodo več pustili.

Chicago, Ill. — Minulo nedeljo smo imeli zopet hude boje, toda ne doma v Chicagi, temveč v Jolietu, kamor so nas povabili jolietski fantje na Indoor Base Ball, ki se je vršil v Sternovi dvorani. Chicašani smo bili prepričani, da bomo zmagali, toda imeli smo smolo: to pot smo bili teheni. Ali zato še nismo izgubili poguma in vrgli puške v koruzo. Bo že prišel dan, ko bomo zmagalci mi!

Ko smo prišli v Joliet smo govorili slovensko. To smo začeli gledati, ko nas polovica jolietskih igralcev niti razumela ni. Na vsako vprašanje nismo zvedeli drugega kakor: "Ne razumi". — Slednjič smo spoznali, da to niso Slovenci, temveč Poljaki in bogve kdo še vse. To nas je presenetilo, ker mi nismo nameravali priti na internacionalno tekmo, ampak na slovensko. Zato pozivljamo jolietske igralce, naj, kadar bodo zopet povabili igralce iz drugih naših naselbin, ne jemljejo k tem drugih narodnosti, temveč najraje sami pokažejo, kaj znaajo.

Igralci iz Chicage.

Cleveland, O. — Šel je izpred naših oči, za marsikaterega za vedno, za večino ljudi pa samo za eno leto. Poslovil se je od nas z jezo na obrazu in z jeziku so mu sikale zbadljivke, čes, bojazljivci in pesimisti, ki vidite le črno bodočnost, čemu ste prišli na ta svet, ki je ustvarjen za veselje ljudi, ki ga ljubijo. Tako nekako se je poslavljaj od nas predpust, ta presrečni čas, ki ga je vse-mogočni nekoliko prekratkega ustvaril. Komaj je prišel, pa je že zopet izginil. Kako so se ga veselila dekleta, kako so ga bili veseli ubogi "pečlarji", a šel je od nas, ne da bi nas izpeljal iz samotarjenja v prijetnejše življenga.

Tako tarnamo sedaj otožni in od sveta zapuščeni samci in samice. Sveda, mi se ne vprašamo, kdo je tega kriv, toda če bi vso stvar natančneje premisili, bi videli, da smo si sami krivi in nihče drug. Ali ni res tako, Jože, Miha, Janez, Marica, Francka in Polončka? Ivan, ali si nista z Anico vedno pomežovala? In ti, Miha, ali nisi imel vedno na jeziku, da bi vprašal Mary, kdaj se bosta vzela? Evo jih dokazov! Krivi smo sami! Toda ne tarnajmo, ker še ni vsega konec v bomo še lahko popravili, kar smo zamudili.

Kakor je izginil predpust, tako bo izginil tudi dolgočasni post. Naranča se bo kmalu odela v novo oblačilo in stopila bo pred nas, v vsej svoji lepoti in krasoti, od vseh ljubljena pomlad. To je čas, ko začno ptičice pesti svoja gnezda, ko začno rožice dvigati svoje glavice in ko zadobi vijolica svoj prijetni duh. Tedaj pa, družba samcev in samic, glave kvišku! Imejmo odprte oči in ušesa za vse, kar se godi na svetu! Pohitimo, da nas pust tedaj, ko bo drugič potrkal na vrata, ne najde takšnih, kakoršne nas je pustil letos, ko se je poslovil od nas! Naj najde nas vse, ki smo še fantje, može, in vse, ki so sedaj dekleta — žene. Tako bomo prevarili zvitega pusta, ki je letos nas prevaril.

Cheer up girls,

Cheer up boys!

Spring is coming

And lent will go away.

Nace izpod Klanca.

\$100.000.

RECI IN PIŠI STO TISOČ.

To "malenkost" hočemo Chicaški Slovenci zbrati za naš

Narodni Dom in za Slovensko šolo.

In te dni gredo naši navdušeni in rodoljubni Slovenci okrog po naselbini kakor marljive čebelice in zbirajo za ta veliki in vzvišeni namen. Kljuge pritiskati ni prijetna stvar. Posebno ker smo ljudje tako strašno različni. Ker nekateri ne morejo drugače, kakor da se obregnejo ob vsako stvar, pa naj je še boljša. Vendar tolikega navdušenja za kako stvar, naj si bode narodna ali cerkvena, slovenska naselbina v Chicagi še ni bila priča, kakor ga je te dni, ko se je sprožila miselj za naš Narodni Dom in za Slovensko šolo. In kako bi ne bila. Kaj bomo res mi Slovenci pustili da bodo naši otročiči revni in zaničevani berački, ki si bodo morali še dalje svojo vzgojo in svoj poduk

BERAČITI pri Nemcih? Kaj bomo res Slovenci tako malo zavedni, da ne bomo toliko žrtvovali, da bomo svojim **lastnim** otročičem dali **lastne** šole?

Če so jo zmogli Nemci, pa bi je mi ne? Ne! Ne! Ne bojo več gledali po strani naših otročičev po tujih šolah! Ne! Doma v **lastni** šoli jim bomo

dali poduka in vzgojevale naše **lastne** učiteljice pod **našim** **lastnim** nadzorstvom in pred **našimi** **lastnimi** očmi in za nas!

By golly! Sram bi lahko bilo, vseh tisoč Chicaških Slovencev, ki spadajo kot farani k svetu Štefanu, da bi jih tisoč ene šole ne zmoglo? Tisoč, pa bomo pustili otročice v tuji šoli?

Tega pa že ne! Stokrat ne! Kaj ne, Chicaški Slovenci, da ne!

Da bi naši otročiči morali biti berački po tujih šolah, stokrat ne!

Začeli smo! Lotili smo se vseh dela in izpeljali ga bomo!

Zato, Chicaški Slovenci, še enkrat, apeliramo na Vas, pogum! Naprej! Nič ne glejmo ne na levo, ne na desno. Res nas ni dosti, ki smo navdušeni za naš napreddek. Res je velika večina, ki gledajo samo od strani, kaj bomo dosegli. Le naj! Mi pa gremo naprej in bomo šli naprej in šola mora biti, in našredni dom mora biti in bo! Pa je Amen!

Kdor pa izmed Chicaških Slovencev si z nami tega ponosa in teh misli, k nam! V naš krog! Sezi v žep in daj, kakor smo že mi vši dali, kakor jih je dalo že lepo število.

Imamo med seboj kaj "slakerjev"? imamo kaj takih, ki se bodo sedaj skrili pod postelj, ko je treba seči v žep? Well, come on! Kdo je ta slaker? Hej, kdo hoče biti med nami zadnji? Kdo hoče biti "parazit" ujedavka, da se bode mastil za tuje žulje? Come on! Pokažejo se naj sedaj!

Ne bo jih veliko, vsaj med zavednimi katoliškimi Slovenci v Chicago jih ne bode veliko!

Kako nas veseli in kako s ponosom to sporočamo vsem rojakom, da smo našli med Slovenci v Chicagi navdušenje, kakoršnega si nismo mislili, da smo našli plemenitih in navdušenih srce, da smo ponosni. Dalno se bode veliko doseči. Koliko jih je podpisalo po sto, po petdeset. Da, velika večina ima petdeset ali več.

Rojak, brat, pri tebi so morda tuži že bili naši zastopniki. Morda jim nisi nič dal, ker še nisi prepričan ali se bode res kaj doseglo ali ne! Povemo ti, da je šola zagotovljena. Morda si se do sedaj še pomicljal! Come on! Pokaži se še ti! Ne ne smeš biti zadnji! Ne bodi "slacker".

Odbor za zidavo Slovenskega Narodnega Doma
in slovenske Šole v Chicago, Ill.

- | | |
|--------------|--|
| Distrikt 1. | Kolektorji: Mr. Frank Banich in Mr. Frank Grill in Mr. Math Grill, 22. Street od Ashland do Robey Street. |
| Distrikt 2. | Kolektorja: Mr. Anton Stonich in Mr. Anton Brodarich, 22. Street od Robey dalje proti Cicero. 21. Place enako. |
| Distrikt 3. | Kolektorja: Mr. Joe Beribak in Mr. Frank Žokalj, 22. Place od Wood Street do Robey Street. |
| Distrikt 4. | Kolektorja: Mr. Peter Prah in Mr. Andrew Batistig, 22. Place od Robey dalje. |
| Distrikt 5. | Kolektorja: Mr. Maks Omerzel in Mr. Jos. Jenškovec, 23. Street od Wood do Robey. |
| Distrikt 6. | Kolektorja: John Horžen in Mr. Leon Mladič, 23. Street od Robey dalje proti West. |
| Distrikt 7. | Kolektorja: Mr. Math Grill and Mr. John Verbiščar, Kroll Street, Coulter St., 23. Place, Blue Island od Robey dalje. |
| Distrikt 8. | Kolektorja: Mr. Jos. Jenškovec in Mr. Maks Omerzel, Blue Island Ave. od Ashland do Robey, Wood Street, Lincoln Street in Robey. |
| Distrikt 9. | Kolektorja: Mr. John Kosmach in Mr. John Gottlieb, 21. Place od Ashland do Robey. |
| Distrikt 10. | Kolektorja: Mr. Jakob Turšič in Mr. Math Baškovec, 21. Street od Ashland do Western Ave. |
| Distrikt 11. | Kolektorja: Mr. John Stayer in Mr. Peter Kure, vse ulice med Ashland do Halstead in od 22. St. do 18. Streeta. |
| Distrikt 12. | Kolektorja: Mr. Justin Pavlin in Mr. Anton Šinkovec, vse ulice Ashland in Western in med 20. Streetom in 18. Streetom. |
| Distrikt 13. | Kolektorja: Mr. Štefan Kocet in Mr. Andrew Jelenčič, vse ulice od Ashland do Lake (do jezera) med Grand in Division. |
| Distrikt 14. | Kolektorja: Mr. Jos. Ray in Mr. Peter Vraščič, vse ulice med severno od Division Ave. |
| Distrikt 15. | Kolektorja: Mr. John Horvat in Mr. Štefan Kolenko, vse ulice južno od 12. ulice in med Halstead in Lake (jezerom). |
| Distrikt 16. | Kolektorja: Mr. Andrej Glavach in Mr. John Klajderman, vse ulice severno od 18. ulice od 16. ulice in zahodno (West) od Ashland Ave. |
| Distrikt 17. | Kolektorja: Mr. Frank Kosmach in Mr. Anton Bogolin, cel Cicero. |
| Distrikt 18. | Kolektorja: Mr. Anton Banich in Mr. Math Grill, vse ulice West od Western Ave. proti Cicero. |
| Distrikt 19. | Kolektorja: Mrs. Helena Kušar, North Side. |
| Distrikt 20. | Med fanti kolektorji: Mr. John Petrovič ml., Mr. Frank Šinkovec in Mr. Frank Gerbas. |
| Distrikt 21. | Med dekleti kolektorici: Mrs. Vera Ferkul in Mrs. M. Blay. |

BELA VRANA.

Slika iz življenja kitajskih uradnikov.—Spisal Rev. Veselko Kovač. (Konec.)

Ko je mož končal svojo povest, sem si mislil: "Če je vse to res, kar si mi pravil, bil si med tolikimi uradniki pač — bela vrana". Dejaj pa sem:

"Kitajska se sedaj preustroja in prenavlja. Saj dobre volje vladi v tem oziru ne more nihče odrekati. A dokler ne izgine sedanje podkupljivo uradništvo iz površja, toliko časa s pravo preustrojitvijo ne bo nič. Mož tvojih zdravih načel potrebuje sedaj vlada".

"Veseli me tvoje priznanje. Žal, da sem se rodil trideset let prej."

"Ali si v tem času, kar bivaš takoj, zvedel kaj o svojem bratu?" vprašam.

"Pač. Pred petimi leti sem čital njegovo ime na nekem razglasu. Tako sem po naključju zvedel, da se je povzpel do časti podkralja. Saj se je tudi lahko; denarja mu za to ni manjkalo. A ni ostal dolgo v Šantungu, kajti potem nisem nič več videl njegovega imena na razglasu".

"Drugega torej nisi zvedel o njem?"

"Kako? Časopisov ne berem in z ljudmi ne občujem. Edine novice so zame vladni razglasi, ki zaidejo včasih v to gorsko zatišje".

"Če je bil podkralj Ju, ki je pred petimi leti nekaj časa vladal v Šantungu, res tvoj brat, potem ti pa jaz lahko postrežem s par novicami o tvojem bratu".

"Prosim; veselilo me bo".

"Podkralj Ju, tvoj brat, je bil le malo časa v Šantungu. Ker je bil očiten pristaš boksařev in je tlačil kristjane, kjer je le mogel, ga je vlastna v Pekingu na prizadevanje francoskega poslanika, zaščitnika katoličanov na Kitajskem, premestila v Šan-si. A tudi tukaj je na tihem podpiral boksaře na vso moč. Ko so naposlед vstali nastopili zmagovalno in se je z njimi strinjal celo cesarski dvor, je tudi podkralj Ju očito pristopil k boksařem. Hinavsko je zvabil dva škofa, nekaj misjonarjev in sedem evropskih misjonarskih sester v svojo palačo, češ, da more le tako jamčiti za njih popolno varnost. Ko je imel vse varno pod ključem, jim je pa kar naenkrat zapovedal odpovedati se katolički veri. Ker tega nihče ni storil, je dal kar na mestu vse grozno pomoriti; enemu izmed škofov pa je preklapljal glavo z lastno sabljo".

Z izrazom največjega presenečenja je starec zrl vame in ko sem

svoje pripovedovanje za hip prekinil, je globoko zastokal:

"Liobudei (vzlik, ki ga rabi Kitajec v slučaju silnega začudjenja, kakor tudi velikega strahu). Razmeram primeren je tudi njegov posmen: 'Je li mogoče', 'Grozno!' itd. — je li to mogoče?" — In takoj nato pristavi: "Da, da; zmožen je bil takega dejanja!"

"Prav tako se je 'zgodilo', pripominjam jaz.

"In kaj potem?"

"Tudi njega je zadela pravična kazenska sklepala. Pri sklepanju miru je bila ena prvih zahtev evropskih diplomata, da se med drugimi tudi bivši podkralj Ju kaznuje s smrtjo. Zaman je bilo vse prizadevanje kitajskih veljakov izpremeniti to kazensko doomsrtno prognaščto... Cesarska mu je potem naročila, da naj se sam zastrupi. Ker tega ni maral storiti, mu je načašč zato najeti vojak pred domaćim pragom — prekljal glavo..."

"Liobudei, liobudei..."

Starec se je naposlед pomiril in vzdihnil:

"Nebo je pravično!" (Kitajski pogani časte nebo kot svoje najvišje božanstvo. Zato ta vzklid.

Glas, s katerim je izrekel starec te besede, je jasno izražal neko čustvo tih zadovoljnosti, a brez vsake sledi zloradosti in maščevalnosti. Kaka razlika med značaji dveh rodnih bratov!

Meni pa je nekaj reklo: Kuj železo, dokler je vroče, in uporabil sem ugodno priliko ter dejal: "Vidim, da ti je bratov strašni zločin in njegov žalostni konec povzročil veliko žalost. Mož tako plemenite duše je pač vreden boljše usode kakor je tvoja. Ali nisi še nič premisljeval o katolički veri? Popolnoma neznana ti gotovo ni".

"Nekoliko jo pač poznam. Moj prijatelj mi je večkrat govoril o nji. Dal mi je tudi nekaj verskih knjig, a tačas vsled obilnih poslov nisem imel časa baviti se z njimi. Ob preseletvi povodom očetove smrti pa sem jih izgubil — ne vem kje".

"Ce ti je ljubo, ti z njimi lahko postrežem".

"Dobro! Pošlji mi jih".

"Takojujutri jih dobis".

Med tem se je že zmračilo. Moral sem se posloviti. Pred odhodom me starec prime za roko in pravi: "Prosim, da nikomur ne praviš moje zgodbe, niti, da sem sploh izpregovoril s teboj kako besedo. Hocem ostati v očeh tukajnjega prebilavstva tudi zanaprej — mutec. Tako mi je mir pred svetom zagotovljen..."

Potekla so že tri leta, odkar sem se seznanil z zagorskim "mutcem". Še vedno samuje in slika v svoji likovalnici. Verske knjige, ki sem

mu jih podaril, tudi prebira. O tem sem se prepričal lansko leto. Na izpreobrnitev pa še ne misli. Pač hvali krščanske nauke, da so lepi, a pravi, da bi tudi nauki starih kitajskih modrijanov osrečili cloveka, ako bi živel po njih. Milost prave vere je pač največji dar božji... Do sedaj so prave bele vrane ommandarini, ki so se izpreobrnili h katolički veri. Upajmo, da postane naš zagorski "mutec" navsezadnjem tudi v tem oziru med kitajskimi uradniki — srečna izjema.

RAZNE VESTI IZ CLEVELANDA.—LJUBEZEN MED MATERJO IN SINOM.

V naselbini kakor je naša, se vedno veliko prigodi. Življenje je raznoliko in tako so tudi posamezni dogodljaji raznovrstni. Nad nekaterimi se zgražamo, druge občudujemo, druge zopet premisljujemo:

Tako po novem letu so se začeli pri nas sami izredni dogodki. Že v prvem trenotku novega leta nas je z grozo napolnila strašna novica, ki je prišla prej na dan kakor je izšlo solnce, namreč, da je padlo v smrtno žrlo 6 oseb, ki so se vracale iz veselega sestanka, kjer so se poslavljale od starega leta.

Predno je minil novi mesec Januar, se je odigrala v isti okolici druga nepričakovana tragedija, spopeta v lahkomiljenji glavi mladencu, ki bi bil preskrbljen s premoženjem za vse življenje, pa ni hotel, temveč si je raje vzel življenje za malenkostno in ničvredno stvar in svoji ljubeči materi zagrenil življenje do smrti. Njegov zgled je posnemal njegov tovarš, ki je nekoliko dni pozneje storil enako v neizmerno žalost svojih staršev in celo družine.

Od tedaj smo imeli več slučajev smrti v raznih letih starosti. Glavno, kar sem pravzaprav hotel poročati, pa je smrt Mrs. Ane Prinčič, matere Rev. Antona Prinčič. Umrla je v nedeljo 6. februarja v Charity bolnici ob strani svojega sina duhovnika, ki ga je tako iskreno ljubila in ki je zanj vse svoje žive dni skrbelila in molila, da bi bila tako srečna in bi dočakala njegovega mašništva. Njena molitev ni bila zastonj.

Že pred mnogimi leti, ko je sin začel študirati, ga je napadla kruta bolezen, ki ga je napolnila s strahom ter ga prisilila, da je moral za dalj časa prekiniti študije. Mati je neprenehoma molila z velikim zaupanjem. Tako je preteklo več let.

Sin je dosegel mašniški stan, neisprosna bolezen pa se je zopet in zopet oglašala. Bilo je kakor bi se vršila borba med maternimi prošnjam in molitvami na eni strani in med sinovo bolezni na drugi strani; to je trajalo zopet več let.

Mati se je velikokrat izrazila: "Ko bi vsaj jaz umrla prej, da ne bi videla sina umirati!" V letu 1918, kmalu po nastopu duhovske službe, je odšel sin daleč na West radi bolj ugodenega zraka. Ločila sta se z materjo le telesno, v duhu pa sta ostala eno. Tako je minilo par let. Mati je začutila telesne bolesti; zdrav-

nik ji je svetoval, naj gre v bolnišnico in se da operirati. Družina Prinčič je skrbno čuvala, da bi vse ostalo tajno in da bi sin-duhovnik ne zvedel, da leži mati v bolnišnici. Vsa pisma so pisali na brata Avgusta, ki je bil pri njem. Slučaj pa je hotel, da so eno pismo pomotoma naslovali na duhovnika, mesto na Avgusta. Pismo se glasilo: "Mati je srečno prestala operacijo in se povrne v kratkem zdrava na dom". To je bil zanjo dovolj. Tako je pregledal celo situacijo ter rekel bratu: "Zakaj mi tajš materino bolezen?" Sklep je bil storjen; čez dva dni sta odrinila iz bolnice sv. Antonia, Denver, Colo. — Spotoma je bolni duhovnik pripomnil: "Bolej je v ceneje je, da me vozijo živago kakor pa mrtvega". V Clevelandu sta dospela v nedeljo 31. jan. zvečer.

Družina Prinčič je bila v silno težkem položaju. Njemu se niso upali povedati resnice o materinem stanju, ravno tako pa tudi mati ni smela videti sina, shujšanega in prepleganega, ker bi to samo poslabšalo njeni že itak skrajno kritično stanje. Ob njegovem prihodu so bili pripravljeni na vse; tudi za prostor je bilo že poskrbljeno v isti bolnici. Mati je bila zelo zelo bolna in ni mogla iz postelje, sin pa zmučen od bolje poti, da se ni mogel niti na noge opreti. Ona je srčno želela, da bi še enkrat videla svoja dva sina, ki sta nekje daleč na zahodu. Naučočim so prišle solze v oči. Za trenutek se pokaže sin Avgust, ki je spremljal duhovnika. Mati ga je gledala z največjim začudenjem. — Njena bolečina je otrpnila. Govorila je po tihem o Bogu in njegovih sklepih in kako je dober, ker jo je uslišal. Bolečine so ji večkrat pretrgale besedo. Slednjč vsklikne: "O, ko bi še Antona videla!" — "Je tudi tukaj", pravi Avgust. — Torej je Bog uslišal mojo molitev", odvrne mati. "Kaj se hočemo mi nespametni ljudje z Bogom pričkati, da bi ga vzugali v njegovih sklepih", je govorila dalje s tresocim glasom in polnim bolesti, kajti radi operacija je želodca je silno trpela kadar je govorila. To noč ni mogla več počivati. Duhovnik je ostal eno nadstropje nižje.

Drugi dan so pripeljali sina k materni postelji. Ljubeči senci sta se objeli. Drug drugega sta tolažila in spodbujala nositi težki križ, kakor je to volja božja. Večkrat če teden so sestre pripeljale sina k materni postelji, da je opravljala molitve pri njenem velikem trpljenju. Tako tudi v nedeljo dve uri predno je mati umrla.

Njen pogreb je spremljal iz cerkve sv. Vida 7 duhovnikov in veliko ljudi od fare sv. Tomaža, ki v njeni bližini stanuje družina Prinčič.

To je bilo na pepelnico sredozjutraj. Sprevd se je pomikal na Kalvarijo.

Družina Prinčič ne bo izlahka pozabila svoje dobre matere. Z odkritim srcem ji izreka sožalje vsak, kdo je poznal življenje te družine.

Anton Grdina.

Peter Zgaga že v dveh številkah vzdihuje po chicaških rakih in arnikah. Upamo, da se ga bo kmalu vsmilil brat Pavle, ter mu kakšenega prinesel, pa še malo kislega zelja in hrena povrh.

Severova zdravila vzdihujejo zdravje v družinah.

Kašelj, prehlad, hripcavost,

so v tem času splošne bolezni v letu. Skušajte se jih iznenaditi. Hitro ozdravljenje lahko prepreči resne posledice.

Severa's Cough Balsam

(prej Severov pljučni balzam) je bil v uporabjanju skozi štiri deset let z izvrstnim uspehom za zdravljenje hripcavosti, ranjenega grla, prehlađa, pokašljevanja in kašja, ki prihaja iz sapnika. Prijeten zavžitek. Odstranil, otroci in celo do dečki ga lahko vzamejo. Na prodaj po letarnah. Cena 25c in 50c.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

bo zgledala kot nova ako jo prinesete nam čistiti, barvati ali popraviti. Mi tudi Vašo staro obleko prenaredimo po novi modi.

FRANK'S DRY CLEANING CO.

Telefon: Central in Rosedale 5694

Delavnica in urad
1361 EAST 55th ST.

nasproti Lake Shore Banke.

COLLINWOOD — PODRUŽNICA,
15513 WATERLOO RD.

SLAVNEMU OBČINSTVU
naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in plinove cevi, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljše in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, poklicite nas po telefonu, ali pa če pridete osebno na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

FRANK SEDLAK'S SONS

Izvršujemo
VSA ZIDARSKA DELA.

Kadar mislite graditi svoje domove ali kako drugo poslopje, obrnite se na nas, da Vam damo svoj nasvet.

2448 South Lawndale Ave.,
CHICAGO, ILL.

Phone: Lawndale 250.

Telefon: Canal 6319.

MATH KREMESEC

mesar

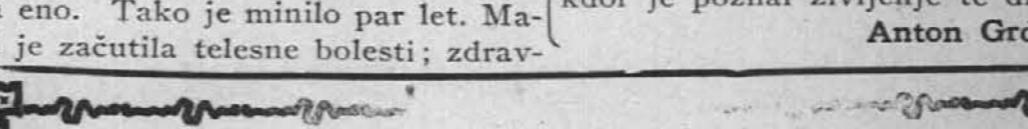
Priporoča Slovencem in Hrvatom moje dobro in okusno mesnico.

Vsaki dan sveže meso, kakor tudi

— prave kranjske klobase —

doma delane vedno na razpolago.

1912 W. 22nd St., Chicago, Ill.



Pozor!



— Kadar potrebujete raznega pohištva, obnite se na mene. V zalogi imam najfinješte postelje in mordroče, raznovrstne peči za plin, olje in premog. Prodajam tudi vsakovrstno orodje za vse rokodelske stroke. Ravno tako imam v zalogi tudi vse avtomobilске potrebščine, kakor tudi vse potrebne predmete za napeljavno električne. Svoje blago razpošiljam po celi Ameriki. Pišite še danes po naš cenik!

A. M. KAPSA

(General Hardware store)

2000 - 2004 Blu Island Ave
Cor. 20th St.
CHICAGO, ILL.

ROJAKOM V SHEBOYGAN, WIS.

Kadar želite poslati denar v staro domovino se obrnite na rojaka

MIHAEL PROGAR</h2

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI

Izjava dvakrat na teden.

NASLOV:

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St.

Telephone Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Protiverski fanatizem v Jugoslaviji.

Te dni smo čitali v starokrajskih listih, da se tam resno pripravljajo na boj proti duhovništvu. Mej drugim smo čitali tudi članek nekega prof. Cicvariča, ki svetuje, naj se za sedaj duhovščina samo "podržavi", to se pravi, naj država naredi duhovščino samo kot del državnega uradništva. Po tem nasvetu, ki je gtoovo tako simpatičen tudi Srbom, kajti njih popje so itak samo vladni uradniki, naj bi država smatrala duhovniške popolnoma za svoje uradnike, ki jih vlada plača in jih seveda tudi sama nastavlja, še bolj kakor je to bilo pod Avstrijo, ki morajo pa zato služiti samo vlasti.

Upamo, da bo katoliška duhovščina v Jugoslaviji toliko značajna, da bo vsak tozadenvi predlog odločno odklonila.

Res je, da bi bilo na ta način rešeno vprašanja duhovskih plač, kajti v tem slučaju bi vlada skrbela za nje.

Res je, da se na ta način duhovniku prihrani neprijeten posel, beračenja po fari, ko zbira takozvano biro, kjer čuje marsikako britko ali celo sramotno.

Res je, da bo v teh časih protiverskih gonj se težje dobiti od ljudstva potrebnih prispevkov, da si bo duhovnik ohranil svoje življenje.

Vse to je res in še marsikaj drugega enakega je res.

Toda vkljub temu pa ostane resnica, ki je nad vse te "res je" in ta je, da mora duhovnik ostati svoboden in neodvisen od vseh žandarjev, policistov, škricev in bericem in tudi vladne politike, ako hoče v resnici izvrševati svojo vzvišeno misijo, ki jo ima kot duhovnik Gospodov.

Z žalostjo in strahom je moral vsak zavedni in pošteni Slovenec gledati zadnja leta, kako je rapidno padal vpliv duhovnika med slovenskim ljudstvom. Sovražne moći so se spravile pred vsem na duhovnika in ga neprestano blatile, da bi ga narodu pristudile in ga mu odtujile. Kaj se pa to pravi?

Ali se ne pravi to, vzeti narodu vodnika na njegovi cesti kvišku, k idealom, k poštemenu, čistemu in človeka vrednemu življenju? Ali se to ne pravi narod oropati onih braniteljev njegovih najsvetejših svetinj in zakladov, ki so podlagi njegovega napredka, in sicer pravega napredka, prave sreče, da, njegovega obstanka?

Potegnimo vsporednico dveh katoliških narodov, ki se borita pravkar za svojo neodvisnost in svobodo: Ircev in Slovencev.

Irski narod je strogo katoliški. Njemu je njegov katoliški duhovnik sveta oseba, duhovni oče in vodnik.

Slovenski narod je tudi katoliški. Toda njemu je njegov duhovnik "prokleti far".

Zdaj pa poglejmo, kako se irski narod bori za svojo svobodo in kako se bori slovenski narod!

Irski narod rodi može alla McSwiney, junake, ki napolnjujejo ves svet z občudovanjem in spoštovanjem, ki ob strani katoliškega duhovnika kot svojega vodnika in tolažnika umirajo za svoj narod.

Slovenski narod ima pa polno raznih Kristanov, Žrjavov i. dr.

Da Srbi nastopajo tako samozavestno, ali ni temu vzrok to, ker vidijo, da smo narod slabicev brez velikih mož, brez mož alla McSwiney, brez mož, ki bi se do skrajnosti žrtvovali za pravice svojega naroda, ki bi se ne bali smrti za svoj narod?

"Sacerdos constitutus est pro populo". "Duhovnik je nastavljen za ljudstvo" in sicer od BOGA. Katoliško mašništvo je božjega izvora, je božja naredba in zakrament svete katoliške cerkve in duhovnik je povzdignjen na vzvišeno mesto poslanstva božjega, "Ambassador of Christ" — "Kristusovega poslanika", ki ima dolžnost voditi čredo božjo. Zato, kako je napačno, kako slabo, in kako se maščuje na sveti katoliški cerkv, kjer se kaka vlada začne umeščati v nastavljanje duhovnikov, kjer se duhovništvo poniža v službo navadnega vladnega "škrice" ali "šribarja".

Kako najima ljudstvo spoštovanje do svojega "duhovnega očeta" ako opazi, da je ta "oče" samo suženj tistih "škricev" in "bericem", ki jih samo tako težko vidi, kateri so mu tako pristuden? Kako naj posluša v nedeljo besedo božjo iz ust sužnja teh škricev in bericem? Ali si ne bo mislil: "Ej, saj vem, zakaj me tako učiš! Ti si tajni policist škricev, da me še tu v cerkvi za nje slepiš in pomagaš kovati v verige nekaterih sleparskih višjih političnih krogov".

Kakšen je tak uradni katolicem, katerega vodi uradna, v sužnost škricev in bericem ukovana duhovščina, vidimo na Franciji. Kakšne sadove je tam rodil? Poglejmo v Meksiko! Poglejmo v staro Avstrijo! Poglejmo v Italijo! Poglejmo v vse države, kjer so tako "srečni", da imajo tako "vladno" duhovščino!

Najbolj to vidimo mi tukaj v Ameriki, kjer živimo skupaj za najrazličnejšimi narodi v zni hiši.

Irci, brez uradne duhovščine, Nemci iz rajha, kjer so bili katoliki v vednem boju s Protestantami, Poljaki iz Rusije, kjer so bili zatirani: kako dobri katoliki so to! Kako tukaj napredujejo! Kako krasne cerkve imajo! Kako malo so jih presleplili protiverski fanatiki!

Poglejmo pa Italijane! Ali nismo že večkrat čuli, da so sramota katoliške cerkve, kakor tukaj v Ameriki žive?

Poglejmo pred vsem vse narode, ki so prišli iz bivše Avstrije!

Ali ni bil značilen izraz, da smo vsi ne "roman catholic" temveč "austrian catholic", to se je reklo: nobeno nedeljo k metaši, vsak petek meso, enkrat na leto k spovedi radi listka in sicer v nedeljo zjutraj, da se hitreje opravi. Pri tem pa čitati samo protiverske liste, delati proti duhovnikom, zasramovati vero pri vsaki priliki, pajdašiti se z največjimi sovražniki cerkve, niti centa ne dati za verske stvari, imenovati vero sam humbug. Ko je pa prišla zopet velikanoč, pa spet iti k spovedi in reči tam:

"EDINOST"

Ukradel nisem nič, ubil nisem nobenega, drugega pa ne vem.

Ali ni tak katolicizem gnila rana na vzvišeni katoliški cerkvi? Ali bi ne bilo bolje za take ljudi, da bi ne bili katoliki? Vsaj tudi v resnici niso, to so samo moderni pogani, "našminkani" z moko katolicizmom, ki je pa samo na zunaj. Pfej, pred takim katolicizmom!

In tako je povsodi in vedno, kjerkoli je duhovščina ponižana v navadne državne uradnike, to je v škrice in bericem.

In v to hočejo ponižati jugoslovansko duhovščino.

Zato smo pa prepričani, da se bo našlo dovolj škofov in duhovnikov v Jugoslaviji, ki bodo rekli: "Raje gremo od hiše do hiše beračit svoj vsakdanji kruh, raje bomo šli v tovarne, si ga zasluzit, kakor pa da bi dali zvezati besedo božjo, ki nam je izročena po zakramantu mašniškega povišanja. Raje smrt, kakor pa izdati božjo sveto stvar, katere služabnik smo, kakim beričem ali škricev!"

In ako bo naša mukotrpna jugoslovanska katoliška duhovščina, ki je rodila že toliko krasnih zgledov junaštva in srčnosti, ko je šlo za obrambo črede božje in zakladov božjih večnih resnic, ki jih čuva in deli narodu, odločna v tem odločilnem boju, da ne bo popustila niti za pičico, je zmaga gotova na njih strani.

In to ji pomozi Bog!

Rev. K. Z.

Cleveland -- Bela Ljubljana.

Amerikanski Slovenci, ki žive po drugih naselbinah, čestokrat govorijo s ponosom o slovenski metropoli v Ameriki, o clevelandski naselbini, ki pomeni za nas drugo belo Ljubljano v naši novi domovini Ameriki. Da je temu res tako, boš prav spoznal šele tedaj, ko se boš prepričal na lastne oči.

Ko prideš v ameriško "belo Ljubljano", v Cleveland, in postaneš za trenutek na St. Clair ulici, kjer prevladuje naš jezik, boš razočaran in boš prvič mislil, da se nahajaš nekje na "Slovenskem". Vsaka beseda, vsak klic, vse, vse je slovensko. Kako bi se človek ne čutil srečnega sredi takega kraja! — "Hej, Ančka, hej, Mici, Jože in ti, Tonček! Kam jo pa mahaš, kje si pa bila, odkod pa prihajaš?" se čuje na vsakem oglu na St. Clair ulici. Lé škoda, da presneti "suhaci" nastopajo s tako silo po tej drugi slovenski metropoli. Ko bi teh ne bilo, bi slišali tudi one, katerih petje bi se razlegalo v noč in ki bi njih glas bučal nad tišino Eriškega jezera. Pa kaj hočemo, če "onile tam" zahteva tako. Drago mu! Mi smo ž. njim "no matter, if he is right or wrong".

Posebno se človeku dopade, ko vidi toliko trgovin in to veletrgovin in podjetij v rokah naših slovenskih rojakov. To nam krepi našo samozavest in potiska na stran vsak dvom, da bi Slovenci ne imeli energije, zmožnosti in navdušenja za trgovine in razna velika podjetja. Da, ravno v Clevelandu se človeku okrepi vera in ljubezen do našega naroda. Ker tukaj vidimo, da je Slovenec sposoben za vse; samo dajte mu priložnost in pomagal si bo.

Nobena slovenska naselbina v Ameriki nima tako lepe farne šole, kakor jo ima clevelandska. Čast Slovencem v clevelandski naselbini, ker oni čuvajo svojo materino govorico! Otroci clevelandskih rojakov govore tako gladko slovensko kot v stari domovini.

Razen šole se širi napredek tudi potom raznih izobraževalnih društev. Tudi v tem oziru clevelandski Slovenci ne zaostajajo, temveč gredo pred vsemi naprej. Razna dramatična društva pridno skrbe za zabavne prieviditve, tako da ima občinstvo dovolj domaćih zabav na razpolago.

Predvsem je važno za slovenski narod v Ameriki in sleherni Slovenec je lahko na to ponosen, da imamo v Clevelandu svoj lastni denarni zavod, ki je v slovenskih rokah clevelandskih rojakov. Ta zavod deluje pod imenom "The North American Banking and Saving Company". Obrestuje vloge po 4% in ima že blizu 1,200,000 vlog. Te številke same povедo več, kakor bi mogla povedati katerakoli beseda izgovorjena v prid tega podjetja. Podjetje, ki je v rokah takih mož kakor ta denarni zavod, mora napredovati. Že sama imena teh mož nam garantirajo, da bo "The North American Bank" napredovala in povzdignila slovensko čast pred drugimi narodi v Ameriki.

Slovenci v Clevelandu, okolici in po celi Ameriki, ki nalagate svoj težko zasluženi denar po raznih tujih zakotnih bankah, ki jih niti ne poznate in ne veste, na čem temeljijo, sedaj imate priliko, da trgujete s podjetjem, ki je zanesljivo in v rokah naših lastnih dobr poznanih rojakov.

Podpirajmo sami sebe, drugi nas ne bodo! Vzemimo si k srcu geslo: "Svoji k svojim!"

Ko pride človek v tako naselbino, si ne želi drugega, kakor da bi vedno stal v njej.

Zato pa naj živi in raste naša bela Ljubljana v Ameriki — slovenski Cleveland!

Chicago, Ill. — Odkar sem zadnjega tedna so:

February 12th.

St. Stephens.

F. Kosmach 193 215 203
J. Terselich 199 139 170
J. Korenchan 129 177 151

521 531 524

Danica.

M. Koščak 152 104 156
J. Gradišar 167 151 168
F. Bicek 165 139 212

484 394 536

Y. M. C.

J. Koščak 2033 168 146
F. Merlak 145 156 150
J. Kosmach 125 125 125

473 449 421

F. Kosmach 148 176 167
J. Petrovčič 155 170 127
J. Korenchan 168 170 178

471 516 472

"POZOR!"

"POZOR!"

PREKMURSKI SLOVENCI!

Dobil sem iz starega kraja kolejarje Presv. Srca Jezusovega, ki so zelo lepi in v resnici zelo priporočljivi. Kdor bi ga rad imel, naj mi piše, pa mu ga bom poslal. Kdor je naročen na Kleknove novine, naj pošlje znamko za 2c, kdor pa ni naročen na nje, naj pošlje znamke po 5c, za 5c.

Ne dajte se pregoroviti rdečkarjem! Vsak izmed Vas bi moral imeti ta lepi koledar in vsak naj bi bil naročen na naše lepe in dobre liste, ki bi ga vsaj dvakrat na teden spominjali na krščanske zapovedi. Morebiti nimate nobenega krščanskega lista pri hiši. Ali niste v nevarnosti, da pride hudobni neprijatelji krščanske vere in Vas nakrmi z lažni proti krščanstvu? Če pa imate doma lepe krščanske liste, kakor so "Ave Marija", "Edinost" in "Glasnik Presv. Srca Jezusovega", ali pa naše lastne Novine in Marijin list iz starega kraja, je to nekaj lepega za Vas same. S tem, da pomagamo krščanskim listom, pomagamo razširjati krščanstvo. Podajmo se na delo vse! Kdor ima liste, jih naj pokaže drugim, ter jih naj nagovarja, da se bodo naročili. Delajmo v blagor in dobrobit sebi, sosedom in prijateljem! Le naprej! Bog Vam bo pomagal pri vsem delu.

Zbudi se, dragi krščenik, in na noge v boj za sveto vero! Pokažimo se, da smo krščeniki! Le naprej z božjo pomočjo po celi Ameriki! Ne poslušajmo zapeljivih krščenikov v boljševiški koži!

ANDREW GLAVACH,
1828 W. 22nd St., Chicago, Illinois.

Društvo Sv. Cirila in Metoda štev. 18
S. D. Z. v Clevelandu, O.

V društvu se sprejemajo člani od 16. do 55. leta. Za smrtnino se lahko zaraže za \$150, \$300, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000. Rojaki ne odlašajte, ampak pristopite k društvu še danes. Naše društvo Vam nudi najlepšo priliko, da se zavarujete za slučaj nesreče.

Za vsa pojasnila se obrnite na društvene uradnike.

Predsednik Rudolf Cerkvenik, podpredsednik Jožef Zakrajšek, tajnik John Vidervol (1153 East 61st Street, Cleveland, Ohio), zapisnik Jos. B. Zaveršek, blagajnik Anton Baščar, nadzorniki: Anton Strniša, Jos. Zakrajšek, Viktor Kompare.

Društveni zdravnik: Dr. J. M. Seliškar.

Zastavonoš

Novice iz Jugoslavije.

KAKO JE ANTON KRISTAN PRISEGEL.

Belgrajska "Politika" poroča med dnevnimi posebnostmi: G. Anton Kristan, narodni poslanec in bivši minister za obnovo in prehrano, ne pripada nobeni veri. Ko ga je tajnik konstituante vprašal, katerega duhovnika naj mu pokliče, da izvrši prisego: pravoslavnega, katoliškega, protestantskega ali mohamedanskega, je g. Kristan odgovoril: "Pokličite pravoslavnega, ta mi je najmanj mrzek!" Lepa prisega in lepa doslednost kapitalističnega social-patriota! Kristan svoje karijere na vsak način še ne smatra za zaključeno.

Zanimivo je vsekakor, da po svojem programu Kristan in njegovi sodruži taje Boga in kralja, pa so vseeno obema prisegli.

GROZEN UMOR PRI TRŽIČU.

Na Hudem pri Kotorju se je zgodil strašen zločin, kakoršen se mora v mirni vasci še nikdar ni zgodil. Nenadoma je izginila iz svoje hiše na Hudem posestnica Fajfer, vdova po umrlem Fajfarju, posestniku in gostilničarju v Sebenjah pri Tržiču.

Sosedje so sumili, da je morda izvršila samoumor. Iskali so jo povod naokrog, a vse zaman. Slednji pa so našli njen truplo v lastni kleti. Bila je umorjena in zakopana pod kupom jabolk.

Aretirali so nekega Zupana, sedovega sina. Ta fant, ki je bil znan delomržnež, odkar je prišel od vojakov, je včasih pri umorjeni, ki

je bila sama v hiši, pomagal. V četrtek 13. jan. je izvršil zločin, izpral kri v veži in truplo skril v kleti, nato je odšel domov in vzel ključe seboj. Drugi dan je pokojno prišla obiskat njena sestra in našla vrat zaprt. Zupan ji je povedal, da je šla v Krain k zdravniku. Ker je ni bilo nazaj, so jo zčeli iskati, misleči, da se je umorila sama. Na oblasti in sorodnike so začela prihajati pisma z njenim podpisom, v katerih je bilo rečeno, da se bo usmrtila, da pa vse premoženje zapušča sosedovemu sinu. Pisma je seveda pisal morilec sam. Na podlagi krvavih sledov so sumili, da se je izvršil umor. Povsod so vse preiskali in povsod je vneto pomagal iskati morilec sam, ki je šel zadevo tudi sam naznanit orožnikom. Ko so prišli dne 29. jan. v klet, je dejal Zupan: Tu je pa gotovo ni. In res je ni bilo v prvi kleti. Pozneje se je eden orožnikov spomnil še na drugo klet. Tu so našli kup jabolk. Orožnik sunč z bajonetom v kup in potegne ven krvav bajonet. Sorodnik pokojne Andrej Frelih iz Brezij je nato odkopal kup in našel v njem truplo umorjene sorodnice. Morilec je v tem hipu hotel ubežati, a orodniki so ga vklenili.

Nesrečno žrtev zločinskega pohlapa so na željo sorodnikov pokopali na Brezjah pri Mariji Pomagaj.

Razsipanje državnega denarja. — V poslanskih krogih se je izvedelo, da je minister Pribičevič zapovedal vstavljanje v proračun za Slovenijo za prihodnje leto visok znesek za okoli milijon kron, s katerim bodo

plačani ljudje, ki imajo nalogu utejavati našim ljudem v glavo narodno ujedinjenje. Ta denar je v prvi vrsti namenjen raznim liberalnim čitalnicam in podobnim društvom za utepavanje narodnega ujedinjenja.

Minister Pribičevič dela torej po mažarski metodi grofa Khuena in Tisse. Misli, da bo dosegel z denarjem to, kar ubija s svojim razdiralnim delom v dušah ljudi.

Če hoče minister Pribičevič imeti kakega predavatelja o narodnem ujedinjenju, potem naj si ga naroči na lastne stroške in ta ga bo poučil, cesar on sedaj še ne ve ali noče vedeti. Proti takemu razsipavanju državnega denarja in sramotenu slovenskega naroda pa mora vsak zavedni Slovenc najodločneje protestirati.

Tatvine na železnicih zopet v cvetu. — Zagrebški listi poročajo, da dobivajo zagrebški trgovci zopet napol ali pa docela oplenjene železniške pošiljatve. Neredkokrat se zgodi, da dobijo trgovci na železnični popolnom pražen zaboju. Trgovcu Baumannu je bilo te dni iz enega zaborja ukradenega blaga za četr milijona kron. Škodo morajo seveda nositi konsumenti, neglede na to, ali dobijo trgovci od železnice povračilo ali ne.

Umrl je v Litiji notar Luka Svec, star 95 let. Bil je svoj čas prvak v narodnih bojih ob času taborov, državni in deželni poslanec ter prvomestnik Družbe sv. Cirila in Metoda. R. i. p.!

"ŠIRITE LIST "EDINOST"!

VINKO ARBANAS
CVETLIČAR IN PRODAJALEC
vsakovrstnih
CVETLIC IN ROŽ.
Izvršujem vsakovrstne pogrebne vence. Pri meni dobite najlepše šopek za ženitovanje in druge slavnosti priredbe. Priporočam se Slovencem, kakor tudi vsem Hrvatom in Slovanom v Chicagi in okolici.
1320 West 18th St., Chicago, Ill.
Phone: Canal 4340.

F. M. NILLES,
1842 W. 22nd St., Chicago,
1845 W. 22nd St., Chicago.

KJE JE MOJ BRAT

Jožef Stalzar, doma iz Naklega, št. 16, fara Černomelj? Prej je vedno najraje bival okoli Virginije, Minn. Od nekega rojaka sem slišal, da je v zadnjem času umrl nekje v Pennsylvaniji. Ako je komu kaj znano o njem, naj mi blagovoli na-znaniti. Silno rad bi kaj več zvedel o njem, ker odpotujem v kratkem v stari kraj.

Steve Stalcer, P. O., Greaney St. Louis Co., Minnesota.

Če ste varčni pri eni stvari zakaj niste pri drugi?

Slovencem v Chicagi naznanjam, da izvršujem vsa čevljarska dela najboljše in najhitrejše. Sedaj ko je neznašna draginja, si veliko prihranite, če daste svoje čevlje popraviti. Zalegli Vam bodo kot novi, poleg tega pa ostane Vam v žepu nekaj dolarjev. Moje delo je izvršeno z najboljšimi stroji in je nad vse trpežno. — Poskusite in prepričajte se sami!

Prodajam tudi trakove za čevlje, kakor tudi razne kreme za čiščenje čevljev.

Za vse se Vam priporočam

J. ADAMS,

1842 W. 22nd St., Chicago.

Vaša zadnja ura!

ROJAKAM širom Amerike naznanjava, da sedaj prihajajo zadnji dnevi za vse one ki žele dobiti svoje sorodnike, prijatelje in svojce k sebi v Ameriko. V kratkem bo stopil v veljavo novi zakon, kateri bo zagradil dostop tujcev v Ameriko.

ZATO KDOR ima svoje ljudi v Stari domovini in bi jih rad dobil k sebi v Ameriko, naj se nemudoma obrne na naju dolgi podpisana, da Vam preskrbimo potrebuje listine, s katerimi bodo Vaši sorodniki mogli v Ameriko.

POMNITE pa tudi, da Vam bomo midva naredila take liste ne najceneje izmed vseh.

Zato obrnite se na nas, in prihranite si svoj denar! Pisma naslavljajte vedno na:

JERIČ & ŽELEZNİKAR,

(Slovenska notarja.)

1849 W. 22nd ST.,

CHICAGO, ILL.

Prepičajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němeček
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534.

Prva in edina Slovenska Banka

V AMERIKI

Kaj boste poslali svojcem v stari kraj

ZA PIRUHE?

Najbolj jih boste razveselili z denarjem. Pošljite jim potom
SLOVENSKE BANKE

The
North American
Banking & Savings
Company

St. Clair Ave. and E. 62nd St.

CLEVELAND, OHIO.

Mi vam nudimo:

- Sigurnost:** Naše premoženje danes znaša nad en milijon dolarjev. Z vsem tem premoženjem vam jamčimo za vsako pošiljatev.
- Točnost:** Naše čekovne pošiljatve so izplačane v Ljubljani v 13 do 15 dnevih, poštne pošiljatve v 18 do 23 dnevih. Taka točnost nam je omogočena radi izvrstnih zvez, ki jih imamo v Ljubljani.
- Dobra postrežba:** Pri nas lahko pošljete denar vsak čas o bančnih uradnih urah, naš urad v ozadju banke na E. 62nd St. odprt celo soboto popoldne in vsak večer od 6—8 ure.
- Naše cene so vedno nižje kakor kje drugje.**

V PUSTIV JE ŠLA.

Spisal Fr. Jaklič.

Matija Novljjan v Hudem Koncu in Mica Novljjanova roj. Strok z Babjih Gredi sta mož in žena. Ko bi hotel natančneje pozvedovati, pozvedel bi lahko, kdaj sta stopila v zakon. Ker pa ni toliko važno, ne maram pozvedovati; zvezana sta že, meni ju ni treba šele ženiti. Opisovati vse trnjeve poti, po katerih sta se ubijala toliko časa, da sta se našla in vzela, pa tudi nečem, da bi mi kdo ne očital — kar se zgodi tako rado — da ljudi opravljam.

I.

Minulo je dobro leto po poroki. Pri Novljjanovih je že tekla okajena rodbinska zibel, v kateri se je zibal bodoči gospodar. Srečna mati, mlada Novljanka, je prepevala veselo, kadar ga je devala v zibel. Stara Novljanka ga je varovala urokov in drugih nezgod, katere so nevarne otrokom. In srečni oče, Matija Novljjan, visel bi bil najrajši nad zibeljo in mu igral, da bi se Novljancenk smejal.

"Micika, meni je podoben", dejal je često ženi prav ljubeznico.

"Ej, ti nič ne veš: moje oči ima, pa moja usta", ugovarjala mu je že na in se radostno smejala.

Mož pa pogleduje ženo in sina, da bi se prepričal, ali je res tako. Potem pa, ko se ni mogel prepričati, dejal je odločno:

"Pa naj bo! Nos je pa moj! Pa reci, da ni res!"

In stisnil je sinčka za drobni nosek, da je otrok zajokal.

"Oh, še odtrgal mu ga boš s svojo debelo roko", posvarila ga je ona in ga pahnila od otroka.

Mlada, Novljjan in Novljanka, sta se imela rada. Ljudje, ki vse zvez-

do in vidijo, niso vedeli povedati nič hudega.

Včasi sta si prišla res malo navskriž, toda poravnala sta kmalu in bilo je zopet dobro. Stara dva živelja sicer na kotu, vendar sta jedla pri mladih, ker sta delala. Precej nista mislila iti na kot. Ko je pa mlada prijela takoj burkle, ko se je primožila, je dejala stara:

"Nama ne bo merila želodev!"

In prenesla sta stara dva svoje reči v drugi konec. Celo kuhalo sta si v začetku sama.

Eh, stari se neradi umikajo mlajšim in hišna mati le z veliko nevoljo in jezo izroči burkle snahi. Večje nezgode pa ni bilo.

Stara Novljanka je pazila vedno, kako kuha snaha, ali varčuje z moko in soljo, ali se ji smilijo drva in druge reči. Mica je to opazila in zato je varčevala z vsem. Ko je pa stara izprevidela, da snaha ne gospodinji prenapačno, se je omedila in ji bila poslej dobra, kolikor je moga.

Novljjan je bil prodal tele mesaru. V nedeljo predpoldnem mu je naštel mesar kupnino. Novljjan vesel spravi denar. Popoldne po nauku krene v gostilno, da ga izpije polič ali dva, ker je dobro prodal tele. Vest mu je sicer dejala:

"Po njo pojdi!"
Toda odgovarjalo mu je nekaj:
"Kdo bo pa pri otroku? Sam budi enkrat vesel!"

Novljjan je poslušal zli glas, stopil sam v gostilno in sedel k mizi. Brž se je lesketalo rujno vince v steklenici in kozarcu. Prihajali so še sosedje in znanci in pričelo se je poviranje.

Novljanka je pa zibala, pela in prav želenčakala moža. Ozirala se je vedno skozi okno, toda mož se le ni prikazal. Skrbelo jo je, kam je

šel, ker ji ni povedal. V cerkvi je vedela, da ni, ker so bile litanijske mune že izdavna, za molitev pa tudi ni bil prevnet. Izprašuje ljudi, ki so prihajali pod oknom, ali ga je videl kdo, toda nihče ga ni videl niti vedel, kje bi bil. Jezila se je, ker ji napravlja take skrbi. Napisled pride mimo soseda Rožička.

"Ali si videla kje našega?" vpraša v veliki skrbi Novljanka.

"Kaj ne veš, kje je?" začudi se sosed. "Ali ne veš, da je pri Skobcu in pije . . . pije?"

"Pije? Ni mogoče!" odmaje neverjetno Novljanka.

"Saj sem ga videla! Saj sedi pri Skobcu za mizo! Misliš, da pije vedno? Mnogo jih je tam, moj je tudi, in pijo, hudo pijo . . . Oh, reve smo me žene, nihče se ne briga za nas, delamo in se potimo, toda može zapravljajo", nadaljuje Rožička vzduhuča, ko je videla, da je znanki hudo. "Jaz sem že vajena, ker sem dolgo poročena, — pa ti? No ti se moraš šele privaditi".

Po teh ne pretolažljivih besedah odide, ker se ji je mudilo.

"Oh, v gostilni sedi in pije", vzdihne bridko mlada žena. "Mene pa je pustil samo doma. Prodal je tele, denar pa zapiva. Uh, kaj bode! Pa mi niti ne pove, kam gre!"

In hipoma ji je bilo hudo, kakor še nikdar ne, kar je poročena. Željno je pričakovala moža domov, toda njen mož, po katerem je takohrepnela, pustil jo je doma ter šel v gostilno, česar ji niti povedal ni! Nasloni se na mizo in se zamislil.

Vajena je bila, da ni storil brez njene vednosti ničesar in ni šel nikam.

Na, sedaj pa tako naredi, da gre v gostilno, njo pa pusti doma! Oj, da bi bil vsaj dejal: "Micika, pojdi z menoj, da tudi ti piješ!" Pa niti, niti ne pove mi ne! Gotovo bi

ne bila šla z njim, naj bi bil šel sam, kakor je šel sedaj, samo povedal naj bi bil! Oh, pokazal je, da me ne pogreša, da mu je pijača več kakor jaz. Tudi denar se mu ne smili, kakor da bi ga imel preveč. Za tele je izkupil nekaj, a sedaj misli, da mora pognati.

Dete se je zbudilo in se zajokalo, ker ni tekla več zibel. Mlada mati se nagnе cez zibel, da potolaži in zopet uspava dete.

"Kje je pá Matija? Kam je šel?" vpraša stara Novljanka, ko pride cez nekaj časa v hišo.

"Pit!" odvrne Mica nevoljno.

"Ali sta se kaj sprekla, ker se držiš tako jezno?"

"Nič sprekla. Menite, da bom vesela, ker zapravljaja denar? Saj ga nimamo toliko odveč! In to teles tudi ni bilo predrago!" odvrne osorno.

"Zakaj se jeziš, ako si ga privošči mero? Ali ne dela?"

"Dela? Kajpak! Jaz pa s prekrižanimi rokami sedim za pečjo, kaj ne?"

"I, ne huduj se! Gospodar je le on. Stori lahko po svoji volji, saj je vse njegovo".

"In mojega ni nič? Kaj sem pa jaz pri hiši?" zavpije razčlanjena mlada žena in zajoka. "Oh, gorje meni, pa tudi Vam pred Bogom, ker mi ščujete moža, da je sedaj tak!"

"Kakšen je? Zakaj ga opravlja?

— Dober je bil vedno, popival ni nikdar, in ako je danes šel na enkozarec, zato še ni piganec. — Naj ga izpije, kolikor mu ga je treba!"

zagovarja Novljanka sina, ker ni mogla premagati materinske narave.

Vest njenja je pa bila čista, ker si na ni nikdar ščuvala zoper snaho, kar se je dozdevalo snahi le v naglici in razburjenosti.

"Naj pije torej? Zapije naj vse?

Sedaj vem, da ste ga Vi naščuvali, ker doslej še ni bil tak. Kaj sem Vam storila žalega? Kaj sem se pregrešila? Ali sem Vam morda kakocitala?"

"Pa pojdi ponj, če misliš, da ne moreš biti pol ure brez njega", zaprve mati in gre iz hiše v svoj konec.

"Ponj ne grem, kakor bi ne vedel sam, kam domov", misli sama pri sebi. "Smejali se mi bodo ljudje in mi privoščili. Oh, mar bi bila ostala rajša doma pri očetu in materi!"

In tožilo se ji je po solnčnih Babjih Gredah, kjer je prezivila lepa dekliska leta.

Vzdigne otroka iz zibeli in gre na vrt. Pomladansko solnce je prijazno obsevalo Krajino; iz tal so kliče cvetice in odpirejo pestrobojne svoje glavice; na cvetočem drevo so šumeli bučelni roji in krilati pevci so se kosali v napevih. Vse se je veselilo, vse radovalo novega življenja.

Le Novljanka, mlada Novljanka v Hudem Koncu ni bila vesela in se ni radovala pomlajajoče se narave. Bridkosti in težave zakonskega življenja so ji grenile sleherno veselje in ji rosile bujna lica s solzami. Iskalala je na vrtu samote, da bi je ne videl nihče in bi sama premisljevala svoje žalostno stanje. Nikdar se ji še ni zdelo na svetu tako hudo, kakor to nedeljo popoldne. Pritisala je ihteč svoje drobno dete k sebi in vzdihovala:

"Oh, da imam vsaj tebe, sinek moj! Ne, ti me ne zapustiš, nikdar me ne boš žalil in jezil tako, kakor tvoj oče! — Oh, dete, ljubo dete!"

In poljubljala je sinka iskreno in se tako tešila.

(Dalje prihodnjič.)

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

Knjigarna "AVE MARIA"

1849 W. 22nd St.,

Chicago, Ill.

V ZALOGI IMAMO SLEDEČE
MOLITVENIKE:

Kristusa	1.00
Zivljenje svetnikov I. in I., del (stara izdaja) zvezek	4.00
Zore, Zivljenje svetnikov I., zvezek 1.00	
Zore, Zivljenje svetnikov II., zvezek 1.00	
Umní kletar50
Gospodarski nauki50
Naše škodljive rastline 1.—5. zvezek50
Poljedelstvo 1. in 2., snopič 11. del50
Umlna živinoreja 1. in 2., snopič50
Umní kmetovalec, 11. in III., snopič50
Zivali v podobah, 2. zvezek50
Brstje50
Cecilia, pesmarica I. in II., del po 1.00	
Slovenska pesmarica I. in II., po.. 1.00	
Poezije75
Slovenske legende50
Avstralija in nje otoki50
Bolgarija in Srbija50
Pri Severnih Slovanih50
V Kelmorajn50
Kitajci in Japonci50
Podobe iz misijonskih dežel50
Domaci zdravnik50
Kako si ohranimo ljubo zdravje I. in 2., snopič50
Pravljice50
Na smrt obsojeni — Igra — Rev. Meško50
Lešniki50
Jagode50
Zimski večeri50
Cerkvena zgodovina I., 2., 3. zvezek50
Boj za pravico, povest50
Deseti brat, povest50
Deteljica, povest50
Fabijola50
Izdajavec, povest50
Križem sveta, povest50
Mati božja dobrega sveta50
Na krivih potih, povest50
Oglonica, povest50
Perpetua, povest50
Pisana mati, povest50
Ptički brez gnezda, povest50
Razne povesti50
Sorodstvo, povest50
Svetloba in senca, povest50
Tvoje angeljevih češčenj50
Uporniki, povest50
Veliki trgovec, povest50
Za srečo, povest50
Zivljenja trnjeva pot, povest50
Friderik Baraga50
Franc Pirc50
Slovenske večernice od 41. zv. do 72 zv. po50

CENIK KNJIG DRUŽBE SV.
MOHORJA.

Katere ima v zalogi knjigarna
"Ave Maria".

Jeruzalemski romar, dva zvezka po \$.50
Jedro katoliškega nauka 1.50 |

Kazalo za Slov, prijatelja 1.50 |

Od blagoslovil75 |

Križanovo življenje in smrt 3.00 |

Križana usmiljenost75 |

Krščansko-katoliško pravoslavje75 |

Mesija, I. in II. del, zvezek50 |

Nebeska krona50 |

Pamet in vera, I. II. in III. del
zvezek50 |

Prilike P. Bonaventure75 |

Slovenski Goffine 3.00 |

Slomškovi pastirski listi50 |

V boju za temelje krščanske vere.. .50 |

V tem znamenju bož zmagal50 |

Katoliška cerkev, kraljestvo božje
na zemlji50 |

Zgobe sv. pisma I. in II. del zvez-
ek 1.00 |

Zivljenje našega Gospoda Jezusa |

Pri naročilih naslavljajte pisma na:

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS,

1849 West 22nd STREET

CHICAGO, ILL.



Varna banka, kamor na-
lagate svoj denar.

Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med de-
veto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta ban-
ka odprta ob pondelkih in sobotah do pol devetih
zvečer.

KASPAR STATE BANK



AMERISKA SLOVENKA

Urejuje Miss Marica.

Johnstown, Pa. — Cenjene ameriške Slovenke: — Dopis neke Amerilje Brenčič, ki je bil priobčen v Edinosti dne 1. feb., mi je potisnil petro v roke, da tudi jaz napišem par vrstic in povem svoje misli.

Nič nimam proti temu, da omenjena zagovarja slovenska ameriška dekleta, pač pa se mi ne zdi prav, da v nič devlje stare "kranjske Mice". Ona piše:

"Kuhati znajo, to je res; toda le za tiste gospode, ki imajo rivčke, in ki se jim kuhata vsaki dan koleraba, korenje, repa in krompirjevi olupki. Za ljudi znajo kuhati samo tiste, ki so v mestu služile. Katere pa niso bile nikjer, na znajo drugega kakor prijeti za motiko in grablje".

Tako torej!

Vprašala bi cenjeno Mrs. A. B., kako pa je po mnogih krajih v stari domovini, od koder je gotovo tudi ona prišla, kjer ni nobene, ki bi se v mestu učila kuhati, — ali jedo tam ljudje in prašiči enako hrano, kolerabo, repo, korenje in krompirjeve olupke? Ali se morda res za vse skupaj kuha?

Če znajo 14 let stara ameriška dekleta peči keke, — čast jim! Znajo pa zato v starem kraju stare in mlade Mice kuhati žgance, štruklje, peči potice, cvreti flancate, krofe i. t. d., kar v Ameriki zelo izjurjene kuharice ne vedo. V starem kraju res ne znajo peči kekov, ker to ni navadna hrana za delavca in kmetja, ker je predraga. Za dobro gospodino je bolje, da zna kuhati prostota, zdrava, tečna in cenejša jedila.

Nikakor torej ni pravično očitati kranjskim Mickam, da ne znajo peči kekov, kakor bi ne bilo prav očitati ameriškim dekletom, da ne znajo kuhati za prašice, saj jim tega ni treba, ker jih sploh nimajo razen po farmah. Drugačne razmere, drugačne potrebe. Gotovo pa je, da zna

vsaka nekaj, a vsega nobena; to je naravno. Katera zna kuhati v starem kraju kar se tam kuha, tista se kmalu nauči tudi peči keke in podobne stvari, po pride v Ameriko.

Mrs. A. B. piše tudi, da se mlade slovenske Amerikanke nekaj navadijo v šoli, nekaj pa doma pri maternih.

Kako pri materah? Ali niso tudi mate matere kranjske Mice, ki so prisile iz starega kraja, ki ne znajo drugega kakor prijeti za motiko in grablje in ne znajo drugega kuhati kakor za tiste gospode, ki imajo rivčke, kakor pravi ona?

Jaz nisem v starem kraju služila v mestu, pa sem že za ljudi kuhalna in druga dela opravljala, ko sem bila sedem let stara in sem poleg matike in grabelj znala prijeti tudi za kuhavnicu, metlo, srp, da celo za sekiro, koso in cepec, in potem, ko sem v Ameriko prišla, sem znala tudi za razvajeno velikomestno gospodo kuhati, ki je bila prav zadovoljna z menoj. Pa ne, da bi se hvalila, temveč da povem resnico.

Jaz verjamem, da ni takih mater, ki bi si že zelele slabih otrok in ki bi rekli svoji hčeri: "Pojdi po ulici in se potepaj okoli! Pojdi plesat in pridi zjutraj ob treh domov!" — Toda koliko staršev je tukaj in v starem kraju, ki tega svojim otrokom ne branijo, ko ti sami od sebe to delajo, in ki se zanje malo ali pa nič ne brigajo. Da plevel raste, ga ni treba sejati, ker sam rad raste; da pa plevela ni, ni zadosti, da se ga ne seje, temveč ga je treba tudi zatirati.

Če hočete torej ene braniti, ni treba zato drugim še večje krivice delati! Pa brez zamere. Jaz sem hotela samo svoje misli povedati. Vsaka naj pove svoje misli, ker več glav več ve. Če se pa katera na eno ali drugo stran preveč zaleti, se ne smemo na njo jeziti, temveč naj jo dru-

ga s prijateljsko besedo pouči. Saj zato nam da "Edinost" prostor, da ena drugo navdušujemo za vero in narod in pravo vzgojo otrok ter ena drugo poučujemo, kajti vsaka ve nekaj, a vsega nobena.

Nežika Tomec.

KUHINJA.

12. Karfijolna juha z vsukancem Skuhaj v $\frac{1}{2}$ litra vode malo na cvetke zrezano karfijolo. Nato vsukaj iz 1 drobnega jajca in $\frac{1}{4}$ litra moke močnik, ki ga stresi v 3 dkg razbeljenega surovega masla ali masti, in toliko časa mešaj, da se zarumejni; prilij mu $1\frac{1}{4}$ litra juhe peteršljive ali od kosti in kuhanega karfijola z vodo vred, osoli jo, premešaj ter kuhanj še 10 minut.

13. Zeljnata juha s krompirjem. Zreži na, debele rezance $\frac{1}{2}$ srednje velike zeljnate glave, jo operi in duši v kozi na 4 dkg masti s par koleski čebule. Ko se zelje nekoliko zarumeni in zmehča, pridaj 1 debel olupljen in na male kocke zrezani krompir, ga osoli, zaliž z $1\frac{1}{2}$ do 2 litra gorce vode in vse skupaj kuhanj $\frac{3}{4}$ ure. Pridaj še žličico magija.

14. Vegetarijanska juha z zelenjavno. Olupi debelo vrhzemeljsko kolerabo, ostrgaj in operi 1 koren in oboje nareži na drobne rezance, streši jih v lonec in zalij z 2 litroma vode. Ko se je že $\frac{1}{2}$ ure kuhalo, dodaj $\frac{1}{4}$ litra izluščenega graha in en olupljen, na kocke zrezan krompir. Ko se je tudi vse skupaj še pol ure kuhalo, pridaj 1 osminko litra opranega riža in ga kuhanj z drugim še $\frac{1}{4}$ ure. Posebej pa napravi prežganje iz 2 žlic (6 dkg) masti in malih 2 žlic moke (5 dkg), iz drobno zrezanega peteršljila in čebule, ko se zarumeni, ga razredči z zjemalko vode. To prežganje prilij juhi, ki ji pridaj še ščep popra. Ko je juha pet minut vrela, jo izlij v skledo, ki si v njej že prej razmota in rumenjak.

15. Prežvana juha (kimljevka). Razkrej v ponvi za jajce masla ali masti in prideni 3 zvrhane žlice jemone moke; moko takoj močno mešaj, da se temno zarumeni. Potom prilij $\frac{1}{4}$ litra mrzle vode in mešaj toliko časa, da se prežganje razpusti. Nato prilij še 1 liter gorce vode, osoli, pridaj ščep stolčene kumne, pa 1 lovorjev list. Ko prežanka vre vsaj $\frac{1}{4}$ ure, ji primešaj 1 celo stepeno jajce. Ko je še prevelo, jo zlij v skledo na općene rezine črnega kruha ali jo daj posebej žgancem na mizo. (Lahko juhi prideneš nekoliko kisa.)

FOR OUR YOUNG FOLKS.

TALE OF AN APOSTATE.

Neither father nor daughter spoke on the homeward way; or did Mrs. Kral say anything to Mary even when she learned the particulars of the interview. Her maternal heart never yearned so intensely over this unhappy child as now — it excused her; it plead for her; it hoped against hope for her; and it went forth to her in added tenderness. It made her voice take an exquisitely affectionate tone in addressing her; her eyes to shine with a most touching expression of love when they turned upon her, and her slightest attention to have a tender solicitude. The girl shrank from them all. Her mother's kindness was killing her. Alas! it seemed to be shattering her heart; but it was powerless to fell the wall erected by her own unhappy passions.

He whose wiles had destroyed her most precious interests, had also won her heart, not to love him with the pure flame of maidenly affection, but to be fascinated by him; to live in his presence with a singular blending of delight and fear; to sigh for his approach, and yet to feel relieved by his departure. The object of this strange regard had been aware of it from the first; but, as the demolition of her religious principles had been the sole aim of his infernal work, he did not seek to enhance that regard further than was necessary for the accomplishment of his task. He did not even betray to May, what he had so well divined — her love for him, — and she fancied that her maidenly reserve had guarded even from him her unhappy secret.

Owing to her vigilance over her conduct in this respect, the gossips of the town, while they sometimes descended on the singular intimacy of Mary Kral with the Protestant family of the Lorimers, they did not couple her name with handsome, aristocratic Claude Lorimer. He was the favorite in a circle so much higher than that in which the young Catholic girl was received, and he had never been met in her company abroad. Even her parents, now in their anguish, reflecting upon every incident in Mary's life to which they might trace the cause of her apostasy, and attributing it at last to her acquaintance with the Lorimers, blamed alone the ladies of that family — the two accomplished sisters of Claude, for his name never had been mentioned to them.

When the old couple imagined they had discovered the source of their daughter's error, Mr. Kral promptly forbade her visits to the Lorimers. She refused to obey, and it required the interference again of the fond mother to prevent an instantaneous separation.

"You won't win her that way, Tim, dear; its only by being tender with her, by forbidding her nothing awhile".

The poor old man was forced to acquiesce.

Dick Kral, Mary's brother, and her senior by five years, universally beloved for his manly, generous character, was ignorant of his sister's sad condition. His parents, fearing from his impulsive nature some outburst that might drive her from home, carefully refrained from telling him. But he suddenly was made aware of it. A thoughtless friend asked him one day if there was truth in the report that Miss Kral had renounced her faith.

A look of blank astonishment was Dick's reply. The friend detailed all the rumors he had heard — Mary's own reported avowal to her Protestant acquaintances that she never again would enter a Catholic Church.

"Good afternoon!" said Dick, and he turned abruptly away. His horrified astonishment, and his desire to learn the truth from his sister's own lips, seemed choking him. Arrived at home, and failing to find her below stairs, he bounded to her room. She divined the object of his sudden and unwonted intrusion, and she met him with the same sullen firmness with which she had answered her parents. The young man did not restrain his anger; it flashed out in a perfect tempest, so that the girl somewhat scared, shrank from him. He strode after her.

"Be good enough to inform me", he said, his angry tones changing to those of bitter sarcasm, "what faith you intend to embrace?"

"I do not know that I shall become a member of any church", she answered, still cowering; "not at least until I discover the one that contains the truth".

"The truth", he repeated mockingly;

and he laughed, a hoarse, unnatural laugh.

Then he said with stern determination: "Mary, if you persist in this folly I shall disown you, and the same roof shall not shelter us". He left her to seek his parents.

The unhappy girl was now determined to leave home; the united entreaties of father and mother did not avail to detain her; and that night saw her a guest of the Lorimers. She was received warmly; and she made a feint of being contented, but it was only a feint. Alone in her room, her sick, desolate heart entirely gave way. Having lost her faith in prayer, in Heaven, well-nigh in God, the future was a darkened road which she shuddered to contemplate. All that night she walked her room and wept; in the garish dawn of the morning, when too exhausted to continue longer her aimless pacing, she unfastened her dress preparatory to throwing herself upon the bed, her fingers came in contact with the cord of the little miraculous medal which she still wore. She took it off.

"Why do I wear it?" she said bitterly, "when I believe no longer even in her, and she would not help such a wretched being as I am".

(To be continued.)

PRIMEREN OKRASEK VSAKE KRSCANSKE HISE

SO KIPI PRESV. SRCA JEZUSOVEGA, MATERE BOŽJE, SV. ANTONA, SV. JOŽEFA, I. T. D., KI JIH IMA V ZALOGI KNJIGARNA O. O. FRANCISCIKANOV V CHICAGI, ILL.



Štev. 1.



Štev. 2.



Štev. 3.



Štev. 4.



Štev. 5.



Štev. 6.



Rožni venci z zlatim križcem stanejo po \$1.00.

Rožni venci na zlati verižici stanejo \$1.50.

Velikost slik in cene: Kip 12 inčev visok stane: \$2.50. — 16—17 inčev \$4.00. — 21 inčev \$5.00. — 24 inčev \$6.50. Ko naročate te kipe, ne pozabite navesti štev. kipa in pa velikost ki jo želite.

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS

1849 West 22nd Street

CHICAGO, ILL.

DELO IN DENAR.

Spisal dr. Fr. Detela.
(Dalje.)

"Da, da, kolikor potrebuje! Ali veš, kaj vse potrebujejo ljudje? Nekateri misli, da potrebuje tobaka, drugi vina in žganja, tretji gosposke obleke in zopet drugi še kaj drugega, o čemer ni da bi govoril. S potrebami opravičujejo ti ljudje zapravljivost, in če bi imeli še več zaslужka, bi si vendar ne prihranili, ker jim rastejo potrebe še hitreje. Toda samcu ne zamerim jaz tolikanj. Kdor ima pa otroke in zapravlja, ta je pa po mojih mislih ubijalec. — Pred hišico našega soseda Smuka si videl kup otrok; lakoča jih gleda iz oči in skoz raztrgano obleko; iz hiše vsako leto pogreb; oče pa pije. Ker hočejo živeti starši, umirajo otroci".

Janez je pritrjeval natihem, ker se je spominjal žalostnih domačih razmer. — In vendar se mu je tožilo po domu, ker je bilo tukaj vse tako majhno, nizko in tesno. Kamor bi se iztegnil človek, bi se zadel. Hišica kakor igrača, in vrt bi preskočil. V sobi, v spalnici vsak kotiček porabljen; večerja odmerjena in odvagana, da bi še za berača ne ostanalo, prav kakor v tvornici odločen čas dela in za počitek. Postelja, ozka kakor krsta, ima komaj prostora v spalnici. Vse ozko, vse tesno. Nebo stesnjeno med gorami, dolina med hribi, voda med strmimi bregovi, hiše v soteski, ljudje med zidovjem. Oh, doma pa širno obzorje, prsto in odprto, široki travniki in ravno polje in povsod prostora za hiše in za ljudi! In koliko je časa za delo, za počitek, za življenje! Tukaj pa se vsem ljudem nekako mudri delat in počivat, živet in umirat. — Oh, in to se imenuje življenje, to prostost!

Takšne misli so odganjale spanje Janezu, ki je nejevoljen in zavisten poslušal, kako trdno spi tovariš v nič manj tesni postelji. V spominu so se mu vrstili ljubi domači kraji, zdaj v jasni, zdaj v temni luči, kakor da bi se zdaj bližali,

zdaj oddaljevali. Če pa je odpril težke oči, so izginile v črni temi pod nizkim stropom vse pisane slike in enakomerni šum od tvornice se je rogal rahlim, mehkim, jokavim čuvstvom zapuščenosti in domotožja. — Toda kaj mu pomagajo čuvstva, ko mu brani in prepoveduje ponos, da bi se vrnil ponižno domov, ko je odšel tako moško. Da, če bi ga poprosili domači, da naj se vrne, ali ga vsaj poklicali nazaj, ukazali mu magari, to bi bilo drugače. Janezu se je zdele, da bi se pokoril.

Komaj je lahno zadremal siromak, ga je že klical tovariš, da naj vstane. Pobit na duši in na telesu je izlezel Janez iz ležišča in po malem zajtrku so se napotili vsi štirje, fant naprej, oče in hči za njima, proti tvornici, kamor so se zgrinjali delavci in delavke, resni, malobesedni, kakor v strahu pred nevidno silo, ki jih je zganjala skup. Na dvorišču tvornice se je razdelila množica. — Ženske so se obrnile na eno stran, moški na drugo, in ločila se je gruča za gručo, livarji, kovači, ključavčarji, kaluparji.

"Fant, tukaj je twoje delo", je zavil nekak nadzornik na Janeza in pokazal velik kup premoga, da ga naloži na voz, ki je tekal po šinah od poslopja do poslopja. In Janez je zastavil lopato in delal in nakladal celo dopoldne, tih, sam, enakomerno, kakor je hrumejo enakomerno po tvornici, kakor je gnaša brez prestanka bistra Peščata orjaško kolo, kolo pa kolesa in vretena in valje.

"Hitreje, hitreje!" je zdramil čez nekaj časa paznik Janeza, ki so mu bile uše misli v Medgorje.

Janezu so se zabliskale oči in srdo je zasadil lopato v premog, nakočen kakor v zoprni spomin njezinih domačih razmer. Polagoma pa so se izgubljale kakor v polu-

mruku puste misli in neprijetna čustva, dušo je prevzela nekaka topot in kakor samogibno so delale roke, dokler še ni oglasilo opoldne znamenje odmora.

"Pojdiva po Drago!" je zaklical Jože, ki se je odpravljal. Fanta sta se obrnila na levo in vstopila v delavnico, kjer je stalo po vrsti šestdeset in več delavk, ki so izbirale, zavijale in zabijale drobne tvorniške izdelke. Ženske so se ozrle in "Kaj pa hočeta vidva?" je zaviplo pet, šest visokih in nizkih glasov in Jože je hitro zaprl vrata. Smeh in zabavljanje se je slišalo še skozi.

"Pravzaprav bi ne smele govoriti", je razlagal Jože, "ampak starstroj škrplje, če ga še tako mažeš, in kakor hitro se zasuče en jezik, se zavrte tudi drugi. Ti ne veš, kako jih časi ozmerja nadzornik".

Delavci, ki so stanovali blizu, so hiteli domov, drugim so nosile žene, matere, sestre ali otroci v lončih kosila. Tu in tam je sedela kar cela družinica skupaj in se pomenovala, veselo in živahno, če je bil oče ali brat dobre volje, ali pa otožno in boječe.

"No, kako je v tvornici, Janez?" je vprašala Draga in si iztrkavala gredoč prah iz obleke.

"Dobro", je legal Janez.

"Navaditi se mora človek", je moral Jože. "Dokler ne znaš prav prijeti za delo, trpiš precej in se utrušiš hitro; ročnemu človeku je pa vse lahko".

"Dobra volja olajša vsako delo", je pristavila sestra. "Delavec pa bi moral biti tem boljše volje, čim več je dela; zakaj tem večji je zaslužek".

"Nekateri so tudi tako dobre volje", se je nasmejal Jože, "ker se jim zdi dobro znamenje, da je najel ravatelj toliko novih delavcev. A je dobil tudi nekaj tičev, ki pojo čudne pesmi. Seveda, čim več je imel kdo ga dela", je dejal līvar. "Čim bolj gospodarjev, tem teže ga zadovoljiš, te tiči čevelj, tem bolj moraš storiti primerja vedno: tu je bilo tako, pati nalaho. Lepo se mora ravnatam je bilo tako, in hoče posnemati s človekom, z živino in tudi s ti po vseh lončih. Nekateri že sitna strojem.

ijo med tvariši in hujskajo".

Doma je čakalo kosilo in popoldne so sli zopet na delo, in kakršen prvi dan, takšen drugi in tretji. Janez je prikral nejevoljo, ker je videl Jožeta in sestro in oceta tako mirne in dobrovoljne. Tudi ni bil nejevoljen zaradi dela, e neizpolnjene nade so mu težile srce. Čim boli pa je ginilo z dnevi upanje, da ga poklicajo domov, tem manj jebole.

Prevara, in ko je prešel teden, se je bil mladenič že toliko privadiil, da ga je močno pomirila prva plača. Pri večerji je bil vesel in zgooren, kar je ugajalo vsej Jemčevi družini.

(Dalje prih.)

NAZNANILLO IN PRIPROČILO.

Našim naročnikom in dobrotnikom kakor tudi vsem rojakom v Clevelandu in državi Ohio nazznamo, da jih bo te dni obiskal Mr. John Jerič.

On je poblaščen pobirati naročino, oglase in sploh vse, kar je zvezi z našimi listi "Ave Maria", "Edinost" in "Glasnik Presv. Srca Jezusovega".

Vsem ga toplo priporočamo in obenem prosimo, da mu gredo rojaki na roke v vseh ozirih.

**UPRAVA IN UREDNIŠTVO
AVE MARIJE, EDINOSTI
IN GLASNIKA P. S. J.**



DR. OHLENDORFOVA ZDRAVILA

so izvrstna proti

KAŠLJU,
UJEDANJU,
ŽELODČNIM BOLEZNIM .
IN REVMITIZMU.

Steklenica stane 75c.
1924 BLUE ISLAND AVE.



SLOV. KAT.

PEVSKO

DRUSTVO

"LIRA".

Slov. Kat. pevsko društvo Lira, Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdin, 1052 E. 62 St. Podpredsednik in predvodnik: Matej Holmar 1109 Norwood Rd. Tajnik in zapisnikar: Ignacij Zupančič 1173 Norwood Rd.: Blag. Fr. Matija 44c, 6515 Edna Ave. olektor: Anton Hlabšek str. Pevske vaje se vsaki tretji četrtek in soboto ob pol 8 uri zvezcer.

DRUSTVO SV. VIDA STEV. 25 K. S. K. J.

Ima svojo redno mesečno sejo našako orvo nedeljo v mesecu v Knausov ivorani, cor. St. Cleir Ave. and 62nd Str. N. E.

Uradniki za leto 1920.
Predsednik, Anton Grdin 1053 East 62nd Street, tajnik, Joseph Russ 6517 Bonna Ave. N. E.; zastopnik, Joseph Ogrin 1051 Addison Rd. W.; Društveni dravnik Dr. J. M. Seliskar na 6127 St. Clair Avenue.

Novi člani se sprejemajo v društvo od 16-ga leta do 50-ga leta starosti in e zavarujejo za posmrtno \$1000.00, ali \$250.00 noše društvo plačuje \$6.00 te lenskih bol. potpore.

Naše društvo sprejme tudi otroke Mladinski oddelki od 1 do 16 leta starosti in e zavarujejo \$100.00: Otroci po 16-etu starosti prestopijo k aktivnim člankom in se zavarujejo od \$250.00 do \$1000. Tačevanje društvenih ases pri sejah o 1 ure. dop. in do 5 ure pop.

Novi člani in članice morajo biti presečani od zdravnika naj kasneje do 15. ine vsakega meseca.

Za vse nadaljnja pojasnila se obrni e na gori imenovane uradnike.

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE!

ALPENTINKTURA je najuspešnejše na svetu za rast in proti izpadanju las. Alpenpomada za brke in brado; kurja očesa in bradavice v 3 dneh popolnoma odstranim; revmatizem v 6 dneh popolnoma ozdravim. Bruslintinktura od katere postanejo sivi lasje popolnoma narutni. Rane, opekljene, potne noge in druge bolezni imam jako uspešna zdravila; pišite po cenike, pošljem Vam jih zastonj.

KRASEN KOLEDAR in žepno knjižico pošljem vsekumur zastonj, pošljite mi le 5¢ za poštino. V potrebi velja te knjižice vsekemu več kot \$10.00.

JAKOB WAHČIĆ

Cleveland, O.

John Gornik

SILOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC
6217 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, O.

Upravica za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE.
izdeluje MOKF OBLEKE po naročilu točno in ceno.

POKLICITE NAS!

Kadar potrebujete Avtomobile za poroke, krstnine, kakor tudi pogrebne sprevode.

V enakih slučajih se uljudno priporočam vsem Slovencem.

ANDREW GLAVACH
1828 West 22nd Street
Chicago, Ill.

"Kadar poklicete na telefon, rabite vedno štev. Canal 5889."



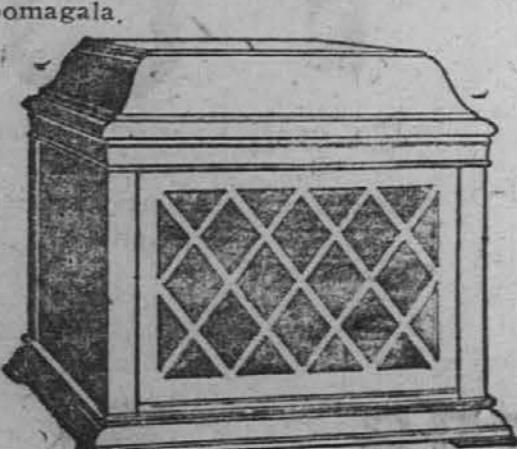
RESNICA JE KAR TRDIMO.

V zalogi imamo najfinješe Edisonove gramofone.

Prodajamo raznovrstno zlatnino. Kar prodamo za zlato, ostane zlato.

Popravljamo vsakovrstne žepne in stenske ure.

Prodajamo tudi raznovrstna očala. Ce ne vidite dobro ali ce Vas radi utruje nos živev boli glava, pride k nam in mi. Vam bomo dali očala ki Vam boj pomagala.



"AKO STE BOLNI."

Ako trpite na trganju po ramah, kriju in nogah, ce Vas trga po vratu ali po glavi, pa naj si bo že od prehlajenja, ali drugače, ter ce Vas zdravniki ne morejo ozdraviti te bolni, tedaj pride k meni.

JAZ SEM IZNAŠEL

zdravilo ki vam bo pomagalo če tudi zdravniki niso bili v stanu Vam pomagati.

VEM ZA ZDRAVI

Io ki ozdravi vnetje grla (Tonsilitis), brez da bi morali na kake operacije. Poskusite in prepričajte se!

PETER A. MILLER,

Expert Optician—Full Line of Jewelry—Watch Repairing.
Satisfaction Guaranteed.

2128 W. 22nd Str. Chicago, Ill.
PHONE: CANAL 5838.